

Innovációs központ és mélygarázs épül a Nemzeti Színház mögött

A Multinvest nyerte a pályázatot

Keresztes Géza és Soós Zoltán

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

A marosvásárhelyi városházán tegnap sajtótájékoztatót hirdettek eredményt a Nemzeti Színház mögötti térre tervezett innovációs központ és parkolóház megépítésére beküldött pályamunkák versenyében. A hat projektből végül öt maradt versenyben, a Șerban Țiganas nevével fémjelzett neves szakemberekből álló zsűri ezek közül válogatta ki a két legjobbat. A legnagyobb pontszámot, 87 pontot, a Multinvest projektje

kapta, míg a második helyezett 71 pontot ért el. A sajtótájékoztatót jelen volt Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere és Dana Mihet, a város főépítésze.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Orvosaink emlékezete

„A múltból példát és erőt meríteni”, ez volt a célja dr. Kiss Csekme Márta nyugalmazott családorvosnak, aki immár valamennyi marosvásárhelyi temető orvossírjait feltérképezte, és nyolc év alatt négy kötetben az érdeklődők elé tárta. A negyedik kötet első sorban a Marosvásárhely három köztemetőjében pihenő orvosoknak állít emléket.

5.

A KriStory kincseiből

Csipán Kristóf nem ismeri a kiskamaszos unatkozást, számára ugyanis minden nap egy könyvbe rejtett kaland. KriStory – könyvajánló nevű Facebook-oldalán dinamikus, vizuális elemekben gazdag bejegyzésekben osztja meg legújabb olvasmányélményeit.

6.

Ember és állat harmóniája

Akárcsak az emberek, a macskák is megfázhatnak, a betegség pedig az emberéhez hasonló tünetekkel járhat: orrfolyás, láz, tüsszögés, vizenyős szemek, légzési nehézség, étvágytalanság, letargia.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék
2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Köztársaság tér 5.
és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Botrányos pénzügyek

Antalfi Imola

A pénzügyi tanács vezetője szerint Románia nem engedheti meg magának az állami bevételek csökkenését, szükséges az államháztartási hiány további konszolidációja. A bevételecsökkenés (aminek jó részét a védelmi tárca költségvetésének növelése okozza) még akkor is elfogadhatatlan, ha jelentős uniós források állnak rendelkezésre. Annál is inkább oda kell figyelni a bevételekre, mert idén a gazdaságnövekedés lassulása várható.

Dicséretes Daniel Dăianu hozzáállása, az már inkább kérdéses, hogy a különböző pénzügyi hatóságok a fentiek szellemében mennyire törekednek gyarapítani az államkasszát. Példaként a City Insurance járműbiztosító botrányos csődje említhető, amellyel kapcsolatosan egyre több leplező adat kerül nyilvánosságra. A botrány továbbgyűrűzik, miután egy központi lap oknyomozó újságírói kiderítették, kik és hogyan juttatták csődbe a biztosítót. Kezdvé onnan, hogy fiktív eurós bankszámlákkal trükközött a cég, eurómillió nagyságrendű virtuális kölcsönökre reális kamatokat fizetve, a fizetőképesség bizonyításaként egy svájci bank tulajdonosának valotta magát. A City egyik tulajdonosát, akinek cégétől a hitel származik, Adrian Năstasehoz fűzik rokon szálakat. A későbbiekben pedig újabb kölcsönt jelentett le a City a pénzügyi felügyeletnek, majd a csőd végén sikerbónusszal jutalmazta magát a biztosító vezetője.

Eközben a biztosítási cégek felügyeletét végző, a pénzügyi megelőzéséért felelős pénzügyi felügyelet elmulasztotta azt, hogy a

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC-CCCCC

JANUÁR

26., csütörtök

A Nap kel

7 óra 53 perckor,

lenyugszik

17 óra 17 perckor.

Az év 26. napja,

hátravan 339 nap.

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet

max. 3 °C

min. -4 °C

✱Isten éltesse!

Ma VANDA és PAULA, holnap ANGELIKA és ANGÉLA napja. ANGELIKA: latin melléknévből önállósult, jelentése: angyalhoz hasonló. ANGÉLA: a latin Angelus női megfelelője, jelentése: angyal, követ, hírnök.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2023. január 25.	
1 EUR	4,9016
1 USD	4,5101
100 HUF	1,2567
1 g ARANY	279,2843

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Támogatócsoportok a Teréz Anya Központban

A Gyulafehérvári Caritas Teréz Anya Idősek Nappali Foglalkoztató Központja támogatócsoportokba várja a dagatanatos betegségekben szenvedő időseket és mindazokat, akik demenciával élő családtagokat gondoznak. Érdeklődni, jelentkezni a 0365-407-033-as vagy a 0741-258-194-es telefonszámon lehet munkanapokon 8 és 16 óra között.

Templomszentelés Szentháromságon

Február 4-én, szombaton 15 órakor kerül sor a felújított szentháromsági református templom felszentelésére. A hálaadó istentiszteleten Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke hirdeti az ígét, szolgál a backamadarasi református egyházközség Harmónia kórusa, és a gyülekezetbeli gyermekek is bemutatják rövid műsorukat.

Petőfi live – zenés-verses előadás

A Petőfi live – egy vidám hangú vándorszínész ügyesbajos dolgai című zenés-verses előadást lehet megtekinteni január 27-én, pénteken 18 órakor a marosvásárhelyi, Posta utca 2. szám alatti IKE-ház nagytermében. Fellépnek: Lackó Vass Róbert színművész és Székely Norbert zongorista. A nagyérdemű adományokkal támogathatja az előadás költségeit.

A Nyárádban keresnek egy férfit

A Dózsa György községhez tartozó Teremiújfaluban január 24-én, kedden délután a katasztrófavédelmi felügyelőség alakulata rendőrökkel és a helybéli lakossággal közösen kereste azt a 48 év körüli férfit, akinek a Nyárád folyó környékén nyoma veszett. Az akciót bűvárcsapat segítette. A keresés szerdán folytatódott, a férfit még nem találták meg – tájékoztatott a katasztrófavédelmi felügyelőség szóvivője.

Büntettek a rendőrök

A január 20–24. közötti munkaszüneti napokon több mint 70 törvénsértésről szereztek tudomást és 800-nál több pénzbírságot róttak ki a Maros megyei rendőrök összesen 436.510 lej értékben. A közúti közlekedés szabályainak áthágása miatt 76 hajtási jogosítványt függesztett fel és 31 gépkocsi forgalmi engedélyét vonta vissza a hatóság. Hat országosan körözött személyt azonosítottak, és hét büncselekmény-elkövetőt tetten értek a rendőrök. Az említett időszakban nyolc házkutatást tartott a megyében a hatóság.

Hit és Fény találkozó Marosszentgyörgyön

Szombaton, 28-án 15 órától Hit és Fény találkozó lesz a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében. A találkozón részt vesz a marosvásárhelyi és marosszentgyörgyi Hit és Fény közösség és a nagyernyei Péter-ház közössége. A találkozó témája: Jézus Kánában.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Énekes-hangszeres hangverseny a Kultúrpalotában

Különlegesnek ígérkező énekes-hangszeres hangversenyre várja közönségét január 26-án este a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia. A hagyományos csütörtök esti koncertet ezúttal a Sebastian Cazan Zeneakadémia Egyesülettel közösen szervezi az intézmény, a hangversenyt Sebastian Cazan (fotó) vezényli.

Kaáli Nagy Botond

A Kultúrpalota nagytermében este 7 órától kezdődő koncerten közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes kara, a Sebastian Cazan Akadémia zenekara, vegyes kara és rézfúvós zenekara, a jelenlévők Sebastian Cazan, Orlando di Lasso, Vasile Popovici, Vasile Cazan, M. A. Charpentier, Andrae Crouch, Michael Card, Chris Tomlin/Ed Cash/Mary McDonald, Felice Giardini, Dumitru G. Kiriac, Kodály Zoltán, Roger Wagner, Giovanni Gas-

toldi, Simeon Nicolescu, Johannes Kahle, Teodor Teodorescu, Halmos László, Pepper Choplin, Jay Althouse, C. S. Cable/Sebastian Cazan, Lowell Mason, César Franck és Roger Emerson műveit hallhatják.

A koncertet vezénylő Sebastian Cazan karmester és zeneszerző zenészcsaládból származik, a néhai karmesternek és a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia igazgatójának, Vasile Cazannak a fia. 1983-ban született Marosvásárhelyen, a várhegyi általános iskola elvégzése után zenei tanulmányait a Marosvásárhelyi Művészeti Líceumban folytatta. Olyan rangos egyetemek hallgatója volt, mint a kolozsvári Gh. Dima Zeneakadémia, a New York-i Juilliard School, valamint a berlini Művészeti Akadémia, ahol zongora, harsona, zeneszerzés, pedagógia, karvezetés és karmesteri szakon tanult. Tanárai és mentorai Szakács Mária, Szőnyi Zoltán, Molnár Géza, Csíky Boldizsár, Mircea Neamț, Vera Negreanu, Terényi Ede, Adrian Pop, Florentin Mihăescu, Ilarion Ionescu Galați, Petre Sbârcea, Shinya Ozaki, Cristian Mandeal, Horia Andreescu, Enrico Crespo, Stefan Schultz, Joe Alessi voltak.

A German Brass fúvószenekar egykori növendéke, Herbert Blomstedt karmester tanítványa a clevelandi és a bambergi szimfonikus zenekarokban mélyítette el karmesteri tudását. Több mint 70 amatőr, fél- és hivatásos zenekart és kórust vezényelt, irányítása alatt több mint 2000 diák tanult ének- és hangszerművészet szakon. Jelenleg 18 kórus és hangszeres együttes vezető karmestere, a Cantus Mundi program keretében a Madrigal országos kamarakórusal is közreműködött.

Több szakmai megmérettetésen vett részt, hét alkalommal kapott első helyezést országos és nemzetközi versenyeken, az oktatási és kutatási minisztérium kiválósági díjban részesítette. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia kórusának vendégkarmestere, nemrég pedig megalapította saját zeneakadémiáját Sebastian Cazan Zeneakadémia néven.

Erdélyi számadás

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány egy éve

A három éve megalakult Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány elégedetten tekinthet vissza az elmúlt évre. Terveit a nehezebb körülmények között is maradéktalanul teljesítette. A részletekről Kelemen László, az alapítvány elnöke számolt be.

Dr. Csermák Zoltán

„Úgy tűnik, a pandémia visszaszorult, de a háború árnyéka továbbra is ránk vetül, s az infláció is megnehezíti a hétköznapiakat. E körülmények között indult el az Erdélyi Hagyományok Háza a hosszú úton, de töretlenül fejlődik. Tisztában vagyok azzal, hogy egy szervezet felépítése hosszabb folyamat, de a maga természetesen módján kell hogy létrejöjjön. Lehet ugyan keményebb ráhatással élni, viszont ez nem vezethet jóra. Nagyon sok programot szervezünk Erdélyben, munkánkra már a szélesebb közönség is felfigyelt.

Erdélyben nem mi voltunk az úttörők, a hagyományörzésnek ebben az országgrészben igen gazdag története van, ami még a kommunista időszakra is visszanyúlik. 1990 után sorra alakultak a hagyományörző, megújító szervezetek. Hosszasan lehetne sorolni a kezdeményezőket, de elég, ha Kallós Zoltán nevét s a Kallós Alapítvány három évtizedes munkáját emlitem.

Az Erdélyi Hagyományok Házának ebben a jól működő rendszerben kellett megtalálnia a helyét, s büszkén mondhatom, sikeresen. Gyümölcsöző együttműködések alakultak ki stratégiai civil szervezetekkel, mintegy tizenkettővel dolgozunk együtt Szatmártól Sepsiszentgyörgyig. A választék is igen színes, a napi apró munkáktól, a gyerekekkel való foglalkozásoktól a nagy tömegeket vonzó koncertekig szerepelnek programok a palettán. Különösen emlékezetes volt a nagycsütörtöki konszortoszat, amikor – az ökumené jegyében – a csíksomlyói kegytemplomban, valamint a marosvásárhelyi Vártemplomban és a kolozsvári Magyar utcai evangélikus templomban szerveztünk hangversenyeket.

RENDEZVÉNYEK

Az Évszakok az Ariel Stúdióban

A marosvásárhelyi Ariel Stúdióban január 27-én, pénteken 18 órakor az Évszakok című, 4 éven aluli gyermekeknek szóló előadás tekinthető meg Barabás Olga rendezésében. Mivel a helyek száma korlátozott, az előadásra előzetes helyfoglalás szükséges a 0740-566-454-es telefonszámon.

A Beugrás és a Bolond Istók

A marosvásárhelyi Spectrum Színházban január 28-án, szombaton este 7 órától id. Kovács Levente Beugrás című bűnügyi vígjátéka látható a szerző rendezésében. 30-án, hétfőn délelőtt 11 órától a Petőfi-év tiszteletére készült Bolond Istók című előadás van műsoron, rendező Török Viola. Jegyeket a 0744-301-875-ös telefonszámon lehet foglalni.

Gyermekfoglalkozás Mikházán

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

LAPSZERKESZTŐK:

Antalfi Imola

Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.

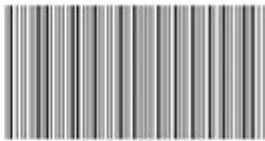
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Alkotmányossági óvás a villamosenergia-ágazatra kivetett extraprofitadó ellen

Alkotmányossági óvást emelt Romániában két, magántulajdonban lévő, megújuló villamos energiát termelő cég azok ellen a jogszabályok ellen, amelyek 80 százalékos extraprofitadót befizetésére kötelezik a villanyáram megawattóráját 450 lejnél drágábban értékesítő villamosenergia-termelőket és kereskedőket – közölte kedden a News.ro hírportál.

Az olasz Enel tulajdonában lévő Green Power Romania és a portugál EDP Renováveis romániai leányvállalata egy közigazgatási per keretében fordult az alkotmánybíróshoz. Szerintük a bukaresti parlament által 2021 októberében megszavazott, a 80 százalékos extraprofitadót a 2021–2022-es téli szezonra ideiglenesen bevezető törvény, valamint a 450 lejes referenciaár feletti többletnyereséget egy „energetikai átállási alapba” irányító 2022. szeptemberi sürgősségi kormányrendelet is sérti a versenytör-

vényt, az adótörvénykönyvet és az alkotmány jogbiztonságra vonatkozó előírását.

A portugál cég korábban is jelezte, hogy pert indít a román és a lengyel többletadó-rendelkezések ellen, most pedig csatlakozott az Enel által korábban elindított bírósági eljáráshoz – idézte fel a román hírportál.

Az Enel Green Power Romania már 2022 márciusában elérte az első, 80 százalékos extraprofitadóról szóló adóhatósági rendelet felfüggesztését, amit 2022 októberében a legfelsőbb bíróság jogerőre emelt. Az olasz cég azonban az extraprofitadó jogalapjául szolgáló törvény és a későbbi sürgősségi kormányrendelet megsemmisítése érdekében is bírósághoz fordult: ebben az ügyben csatlakozott alkotmányossági óvásához a – Romániában is napelem- és szélerőműparkokat működtető – portugál EDPR.

Romániában 2025. március 31-ig központosított beszerzést vezettek be az

energiapiacon: a nagybani energiapiacot működtető OPCOM állami vállalat megawattóránként 450 lejes szabályozott áron veszi át a villamos energiát a termelőktől, és ugyanezen az áron adja tovább a lakossági és ipari ügyfelekkel rendelkező szolgáltatóknak. A bukaresti kormány szerint azért korlátozzák ideiglenesen a – leginkább állami tulajdonban lévő – termelők bevételeit, hogy a fedezetet biztosítsanak a lakossági fogyasztókat és a román gazdaság versenyképességét védő kormányzati intézkedésekhez.

Tavaly év végén a nyerskőolaj-, földgáz-, szén- és finomítói ágazatban tevékenykedő vállalatokra is extraprofitadót vetett ki a román kormány. A fosszilis tüzelőanyag-ágazatnak az éves profit azon részére kell 60 százalékos „szolidaritási hozzájárulást” fizetnie, amely több mint 20 százalékkal meghaladja a 2018–2021-es időszak éves átlagnyereségét. *(MTI)*

Felmérés: jelenleg az alkalmazottak 20 százaléka dolgozik távmunkában

Az alkalmazottak 46 százaléka jelenleg kizárólag a munkahelyén, közel 20 százaléka távmunkában, mintegy 34 százaléka pedig hibrid módon dolgozik – derül ki az eJobs felmérésének szerdán közzétett adataiból.

Az online állásközvetítő platform képviselői szerint a munkáltató rugalmassága továbbra is döntő szempont a munkahelyváltáskor: tízből hat pályázó nem vállalna munkát olyan vállalatnál, amely nem teszi lehetővé a távmunkát vagy a hibrid munkát.

A felmérés szerint 2022 volt az az év, amikor a munkavállalók kezdtek visszatérni az irodai munkához két olyan év után, amikor általános volt a távmunka, és 2023-ban ez a tendencia folytatódni fog.

Jelenleg az alkalmazottak 46,1 százaléka kizárólag a vállalat székhelyén dolgozik, és mindössze 18,4 százaléuk távmunkában. A fennmaradó részüknék az irodájuk és az otthonuk között oszlik meg a munkaideje, a következőképpen: 18,8 százaléuk a vállalat által megszabott program szerinti hibrid módon dolgozik, 13,7 százaléuknak be kell menniük az irodába, de maguk döntenek el, hogy ezt hetente hányszor teszik

meg, 3 százaléuk pedig csak értekezletre és találkozókra jár be az irodába.

A felmérés szerint a hibrid módon dolgozó alkalmazottak 57,1 százaléka havonta legkevesebb ötször, 14,3 százaléka egyszer, 9 százaléka kétszer, 7,1 százaléka háromszor, míg 12,4 százaléka négyszer jár be az irodába.

Arra a kérdésre, hogy milyen változtatásokat szeretnének idén a munkamódszerükben, a legtöbben (28,3 százalék) azt válaszolták, hogy hibrid munkavégzést szeretnének, de ők döntsék el azt, hogy hány napot töltenek az irodában; 23,6 százalék kizárólag otthonról szeretne dolgozni, 20,1 százalék pedig növelné a távmunkában töltött napok számát.

Ugyanakkor a válaszadók 60,9 százaléka soha nem dolgozna olyan vállalatnál, amely nem támogatja a távmunkát vagy a hibrid munkavégzést, 26,6 százaléuk pedig ezt a legfontosabb szempontnak tartja egy állásajánlat mérlegelésekor. Az álláskeresők 55,5 százaléka számára a fizetés a legfontosabb, 7,4 százaléuk elsősorban az előléptetési lehetőségeket keresi, 5,9 százaléuk szerint pedig a csapat a legfontosabb.

Az eJobs felmérése 2023 januárjában készült 4318 alkalmazott megkérdezésével. *(Agerpres)*

Varsó üdvözli, hogy Németország Leopard 2 harckocsikat küld Ukrajnának

Üdvözölte több lengyel politikus, köztük Mateusz Morawiecki miniszterelnök a német szövetségi kormány szerdai döntését, amelynek értelmében Berlin Leopard 2 harckocsikat küld Ukrajnának, és más államoknak is engedélyezi ezek átadását.

Morawiecki Twitter közösségi honlapján megköszönte Olaf Scholz kancellárnak a döntést, amely „nagy lépést jelent Oroszország megállításához”. „Együtt erősebbek vagyunk” – tette hozzá a lengyel kormányfő.

Piotr Müller kormányzóvivő szerint a német döntés jó hír Európa biztonsága szempontjából. Az Európai Uniónak és a NATO-nak „bátor lépéseket kell tenniük kontinensünk orosz invázióval szembeni védelme érdekében” – nyilatkozott Müller a PAP hírügynökségnek.

Rafal Bochenek, a kormánykoalíciót vezető Jog és Igazságosság párt szóvivője felidézte: Lengyelország több európai állammal együtt a háború első napjaitól támogatta Ukrajnát. „Ha megvédjük Ukrajnát, megvédjük Európát” – szögezte le Bochenek a PAP-nak nyilatkozva.

Olaszországban megkezdődött a benzinkutasok sztrájkja

Az olaszországi üzemanyag-állomások egy része huszonnégy, mások negyvennyolc órán át tartanak zárva a kedd este megkezdődött sztrájk miatt, melyet a benzinkutak üzemeltetői a kormány energia-politikájával szemben hirdettek meg.

A városokban kedd este héttől, az autósztrádákon este tíz órától indult a sztrájk, amely egyes kutaknál szerda estig, másoknál csütörtök estig tart.

A kutak üzemeltetőit tömörítő szakszervezetek többsége az eredetileg meghirdetett negyvennyolc órás munkabeszüntetéshez ragaszkodott, a Faib Confesercenti érdekképviselőhez tartozó dolgozók viszont megfelelték a sztrájk idejét.

A minimális szolgáltatás garantálására a városokban a benzinkutak tizenkét és fél százaléka a sztrájk alatt is üzemel, az autósztrádákon pedig minden száz kilométeren biztosítani kell egy nyitva tartó állomást.

A benzinkutasok és a kormány közötti feszültség év eleje

Ország – világ

Március 20-án kezdődik a nyolcadikosok képességfelmérő próbavizsgálja

Jóváhagyta szerdán Ligia Deca tanügyminiszter a nyolcadik osztályosok idei képességfelmérő próbavizsgáljának és az írásbeli próbaérettséginek a megszervezésére vonatkozó rendeletet. A jogszabály megjelenik a Hivatalos Közlönyben – tájékoztatott a szaktárca. Eszerint a nyolcadikosok képességfelmérő próbavizsgálja március 20-án kezdődik a román nyelv és irodalom írásbelivel; 21-én a tanulók matematikai tudását mérik fel, majd a nemzeti kisebbségek nyelvén tanuló diákok 22-én tesznek próbavizsgát anyanyelvi ismeretekből és irodalomból. Az eredményeket április 6-án teszik közzé. A próba-képességfelmérőn és a próbaérettségín kapott jegyeket csak a tanuló írásbeli kérésére vezetik be az osztálynaplóba. *(Agerpres)*

Környezetvédő szervezetek tiltakoznak

Három környezetvédő szervezet, az Eco Ruralis, a Romapis és a WWF Románia felszólította szerdán a mezőgazdasági minisztériumot, hogy vonja vissza a kukorica-, a napraforgó- és cukorrépa-vetőmagok neonikotinoidokkal történő kezelésének engedélyezését. A WWF Románia emlékeztetett arra, hogy az Európai Unió Bírósága január 19-i döntésében kimondta: nem áll összhangban az uniós joggal az a Romániában is alkalmazott gyakorlat, hogy a cégek eseti derogáció alapján tiltott növényvédő szerekkel kezelt vetőmagokat állítsanak elő. A WWF Románia szerint a mezőgazdasági minisztérium tavaly karácsonykor, az érintett felek (méhészek, civil társadalom) konzultálása nélkül adott engedélyt ezeknek a méhekre, a környezetre és az emberekre rendkívül káros vegyszereknek a használatára a mezőgazdasági termelők öt nagy szervezetének a kérésére. *(Agerpres)*

Nagyok a gyógyszerár-támogatási kiadások

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) elnöke szerint az egészségbiztosítási pénzek 40 százalékát a gyógyszerek ártámogatására fordítja az intézmény. Adela Cojan a gyógyszerészek szerepe a román egészségügyi rendszerben témájú szerdai konferencián beszélt erről a bukaresti Carol Davila Egyetemen. A CNSAS elnöke kifejtette, hogy a gyógyszerek ártámogatására fordított összeg felét a patikákban forgalmazott, a másik felét az országos egészségügyi programokba foglalt betegségek kezelésére használt orvosságok ártámogatására költik. Adela Cojan beszélt arról is, hogy a patikusoknak fontos szerepük van az öngyógyszerezés elleni küzdelemben. *(Agerpres)*

Pénzt csalt a bérloktól

Bűnügyi eljárás indult egy nagyszebeni 45 éves férfi ellen, aki albérleti előleg fejében csalt ki kilenc embertől különböző pénzösszegeket, majd az összegek átvétele után hamis lakáskulcsot adott „albérloinek”. A rendőrség tájékoztatása szerint a férfi 2022 decemberében és 2023 januárjában kilenc személytől összesen 17.280 lejt kapott albérleti előlegként vagy első havi bérleti díjként egy nagyszebeni lakásra, amelyet a közösségi hálón kínált bérbevétele. A férfi szabadlábon védekezhet, miután 24 órás őrizetet követően az ügyet vezető ügyész a szabadon engedése mellett döntött. *(Agerpres)*

Botrányos pénzügyek

(Folytatás az 1. oldalról)

kötelező járműbiztosítási piac 43 százalékát birtokló, évente közel 1 milliárd eurót beszedő City körmére nézzen. Ha idejében és figyelmesen ellenőrzi a City által lejelentett adatokat, a turpisság idejében kiderül, és a kártérítési perek száma öt év alatt nem hétszereződik meg. A „becsődölt” cég ügyfeleinek az állam időközben 120 millió eurót fizetett ki, 200 ezer kérés elbírálása még folyamatban van. Az ország legnagyobb biztosítási csalását sejtik a City esetében, amelyben még senkit nem vontak felelősségre, az üggy kivizsgálása folyamatban van.

Ez csak egy eset, de elmúlhatnánk a sok nagykorruptciós ügyet, amelyekben, bár történi ítélethozatal, a kárt nem sikerült visszaszerezni, a pénzek „kifolytak” az országból.

Ha már arról beszélnek az illetékesek, hogy takarékoskodni kell, konszolidálni, bevételeket növelni, azaz vigyázni a közpénzre, akkor elvárható, hogy a nyilatkozatok és a valóság valahogy köszönő viszonyba kerüljenek egymással.

A Multinvest nyerte a pályázatot

(Folytatás az 1. oldalról)

Soós Zoltán előljáróban elmondta, hogy a város fejlődéséhez stratégiákra és versenyképességre van szükség. Az ötletpályázatok célja, hogy a városfejlesztési feladatokhoz megtalálják a legjobb megoldásokat.

– Ez az első jelentős pályázat, amit a város meghirdetett és lebonyolított. A városvezetés célja olyan szakembereket találni, akik meg látják az összképet és a probléma megoldásának részleteit is. A városfejlesztést nem lehet személyes preferenciák mentén indítani, a szakemberek véleményét meg kell hallgatni, és az általuk kijelölt úton kell végigmenni úgy, ahogyan ez a jelenlegi ötletpályázat esetében is történt – vélekedett a polgármester, aki gratulált a pályázóknak és a főépítész által vezetett csapatnak, amely elemezte a beküldött pályázatokat.

Nem csak mélygarázs, új városkép épül

Gogolák Zsolt, a Multinvest cégcsoport ügyvezető igazgatója a nyertes projekttel kapcsolatban elmondta: nagy megtiszteltetés számára, hogy ilyen országosan elismert, neves építészcsapat a legjobbnak értékelte a projektjüket.

– Az utóbbi 30-50 évben a marosvásárhelyi főtéren egy sor csonkítás történt. Ezért nincs könnyű dolguk az építészeknek. A projektünkkel azt szerettük volna elérni, hogy az autókat kiiktassuk a főtérről, ezeket a mélygarázsban parkolják le, innen majd gyalog közelítsék meg a színházat, a kulturális intézményeket vagy bármit. Sokat gondolkodtunk azon, hogy elég-e egy épület, vagy az egész környezetet át kell alakítani, hiszen ezt a városrészt vissza kell adni a városlakóknak, sok zöldövezettel, szép terekkel, ami egy kellemes találkozóhely lesz Marosvásárhelyen – mondta Gogolák Zsolt.

Gogolák Zsolt, Kovacs Angela

Fotók: Karácsonyi Zsigmond

szeretnénk elérni, hogy ebben a környezetben a jövő generációi is megtalálják az oktatás lehetőségét. A parkoló tervével az a cél, hogy az autókat kiiktassuk a főtérről, ezeket a mélygarázsban parkolják le, innen majd gyalog közelítsék meg a színházat, a kulturális intézményeket vagy bármit. Sokat gondolkodtunk azon, hogy elég-e egy épület, vagy az egész környezetet át kell alakítani, hiszen ezt a városrészt vissza kell adni a városlakóknak, sok zöldövezettel, szép terekkel, ami egy kellemes találkozóhely lesz Marosvásárhelyen – mondta Gogolák Zsolt.

404 parkolóhely, sok zöldövezet

A projekt első látásra a szakmán kívüliek számára is tetszetős. Látványosak a tervrajzok, érdekes megoldásokkal, sok zölddel. A Continental szálló mellett, ahol most rengeteg kocsit parkol, zöldövezet lesz, alatta egy föld alatti parkolóval. A zöldövezet szépen átível a bank mellett a színház mögötti térre, amelyet egy félkör alakú épület zár le az Iskola (A. Filimon) utca felől. A nagyobbik, háromszintes mélygarázs valójában a színház mögötti parkoló alatt lesz, amelyet a jelenlegi parkolóval megegyező bejáraton lehet majd

megközelíteni. A 404 férőhelyes mélygarázs fölött zöldövezettel szegélyezett tér, a félkör alakú korszerű épületben pedig az innovációs központ, illetve többfunkciós közösségi és kulturális tevékenységeknek helyet adó tér lesz.

– A projektet egy húsz főből álló csapat készítette el, tíz marosvásárhelyi és tíz budapesti szakember. A budapestiekkel húsz éve találkoztunk először, régi jó barátság köt össze, több projekten dolgoztunk együtt, például a marosvásárhelyi és a bukaresti uszodán, gyárakat, iskolákat, üzemeket terveztünk. A budapesti tervezők közül Király Szabolcs és Takács Ákos nevét említem, az itteni csapatnak Kovacs Angela a vezetője – fogalmazott a Multinvest ügyvezető igazgatója.

A nyertes pályázatért 15 ezer euró jutalom jár.

A projekt kivitelezéséhez el kell készíteni a megvalósíthatósági tanulmányt, a kivitelezési és műszaki tervet. Majd következik a kivitelező kiválasztása és a finanszírozási lehetőségek megkeresése. Ez a folyamat körülbelül egy évet vesz igénybe, a terv kivitelezése jövő év elején kezdődhet.

A nyertes látványterv

Új keresztény zenefesztivál Marosvásárhelyen

Telt házas palota hirdette: „nincs más név”

Óvodás- és kisiskoláskorú gyermekek, pár hónapos kisbabával érkező szülők, nagyszülők és többpáholynyi fiatal töltötte zsúfolásig a többi korosztállyal együtt január 21-én, szombaton délután az első Nincs más név újévi keresztény zenefesztiválnak otthont adó Kultúrpalota nagytermét. A gondviselés bizonyosságára épülő rendezvényről az egyik főszervezőt, Jakab Ibolyát, a marosvásárhelyi Reménység zenekar adminisztrációs munkatársát, koncertszervezőjét kérdeztük a színpadi produkciókat megelőző kézművesvásár alatt.

Nagy Székely Ildikó

– A fesztiválért jogilag a Reménység zenekar egyesülete felel, a tulajdonképpeni szervezést *Gombos Attilával*, a zenekar hangtechnikusával ketten vállaltuk magunkra. A munkánkat harminc önkéntes segítette. A fesztivál ötletét az adta, hogy tavaly júliusban részt vettünk az *Ez az a nap!* mozgalom húszéves jubileumi eseményén a budapesti Puskás Arénában, és döbbenetes volt megtapasztalni, ahogy negyven-ezer ember együtt dicsőíti Istent. Amikor hazajöttünk, azon kezdtünk gondolkodni, hogy, ha kisebb méretekben is, de jó lenne elhozni ezt az élményt Marosvásárhelyre. A pan-

démia két éve után nagyon látszik az embereken, mekkora szükségük van biztatásra, bátorításra, ezért is szerveztük ezt a rendezvényt a gondviselés jegyében, üzenve, hogy Isten Úr minden felett, és nincs olyan nehéz helyzet, amiből ne tudna kivezetni, ha Rá bízunk az életünket – összegzett a főszervező.

A palotába betérőket egy-egy szentírási igével ajándékozta meg a fiatal önkéntesek csapata. Az előcsarnokban berendezett vásáron tíz stand kínálatából – kézművestermékekből, keresztény könyvekből, dicsőítő zenekarok lemezeiből, házi készítésű kozmetikumokból és apró ékszerekből – lehetett válogatni, de ölelni való állatfigurák és hálanapló is helyet kapott a színes felhozatal-

ban. *Márton Kinga* bibliai idézetekkel díszített gyertyáit hozta el. Érdeklődésünkre elmondta, hogy 5-6 éve, még egyetemistaként kezdett kézműveskedni, régebbi ékszereket is készített. Mióta édesanya lett, háttérbe szorult ez a hobbi, de most örömmel élt a fesztivál adta lehetőséggel.

A Philothea Klub a családi élethez, gyermekneveléshez kapcsolódó, hitméllyítő, illetve a legkisebb olvasóknak szóló keresztény könyvekkel vett részt a vásáron. *Belényesi Gabriellától*, a klub ügyvezetőjétől megtudtuk, hogy egyebek mellett a kolozsvári Koinónia és a magyarországi Parakletos Könyvesház kiadványaiból hoztak a fesztiválra, ez utóbbi kiadó

A Sófár zenekar koncertje

Fotók: Gobe Studio, Csibi L. Csaba

kínálata igazi ritkaságnak számít, az itteni kereskedésekben ugyanis nem található meg.

Imreh Orsolya vékony falemezre szalvétatechnikával készített, szentírási idézetekkel ellátott ajándéktáblait és kézműves ékszereit állította ki a palota előcsarnokában. Kérdésünkre elmondta, hogy régóta foglalkozik ilyen jellegű munkákkal, de alkotásaival inkább a világhálón lehet találkozni, a gyermeknevelés és az óvónői munka mellett ugyanis nem jut ideje vásárookra járni, ez a fesztivál számára is kivételes alkalom.

A koncertek előtt *Szabó István* református lelkipásztor szólt a Kultúrpalota nagytermének telt házas publikumához, hálát adva a rendez-

vényért, amely a „lúzerként” születő, bűnös embert közelebb viszi Jézushoz, a Győzteshez. A zenei programot a 15 éves, negyedik generációjához érkezett szászrégeni Sófár zenekar nyitotta meg, és a székelyudvarhelyi Fundamentum együttes folytatta szebbnél szebb dalaival. Ezt követően *Lukács Vilmos István* református lelkész tartott igazi fiatalos hangvételű igehirdetést, majd a Reménység zenekar szolgált Nincs más név című negyedik albuma dalaival. A koncertezők sorát az ökuménia jegyében a magyarországi PZM, azaz Pünkösdi Zenei Misszió zárta kicsiket, nagyokat egyaránt megmozgató, székéből felállító örömmézenével.

A sorozat befejező kötete

Orvosaink emlékezete (4.)

„A múltból példát és erőt meríteni”, ez volt a célja **dr. Kiss Csekme Márta** nyugalmazott családorvosnak, aki immár valamennyi marosvásárhelyi temető orvossírait feltérképezte, és nyolc év alatt négy kötetben az érdeklődők elé tárta. A negyedik kötet első sorban a Marosvásárhely három köztemetőjében pihenő orvosoknak állít emléket, továbbá pótlást és ráadást jelent a korábban megjelent első három könyvhöz. A Studium Kiadó által az előzőkhez hasonló szép kiadványokban megjelent album bemutatóját január 19-én, a magyar kultúra hetének rendezvényeként tartották a Studium Prospero Alapítvány közösségi központjában.

Bár az *Orvosaink emlékezete 4. A marosvásárhelyi állami köztemetők orvos-sírai és kiegészítések a sorozat korábbi kötetéhez (bővítések, új sírok)* című orvostörténeti albumot a szerző az utolsóként nevezi a sorozatban, de a könyvet méltató **Ötvös József** nyugalmazott református lelkész szerint ezt a munkát nem lehet befejezni. Véleménye szerint a szerzők „kiengedték a szellemet a palackból, és most szinte megállíthatatlan adósságot meg feladatot” ró az utókorra akár még egy ötödik pótkötet is, „hiszen az ún. orvossírok fájdalmasan folytatódnak, sokasodnak”.

A kötet bevezetőjében a szerző megemlíti, és a bemutató során el is mondta, hogy az ötlet az augusztusban elhunyt dr. Péterffy Árpád szívsebész professzortól ered, akinek öccsével, Péterffy Attila mérnökkel kezdték el a munkát a református temetőben. Az ott eltemetett orvosok életéről 2017-ben jelent meg az első „emlékező-emlékeztető” könyv, amelyet a szerző édesapjának, **Csekme István** emlékének ajánlott, aki a református temetőért felelős gondnokként 1988-ban könyvet adott ki a temetőről.

Az orvossírokról készült első kötet fél év alatt három kiadást ért meg, és sikerének látán, 2018-ban fogtak hozzá a római katolikus temetőben nyugvó orvosok sírjának felleltározásához, ami 2020-ban jelent meg, és 2021-ben pár hónap alatt kétszer kellett újra kiadni. A Marosvásárhely zsidó orvosainak emléket állító kötet pedig 2021 végére készült el, bemutatója 2022 januárjában volt.

A frissen bemutatott negyedik kötet első három fejezete a Marosvásárhelyi köztemetőben nyugvó orvosokról szól. A Marosszentgyörgy és Vásárhely határában lévő sírkertben huszonegy orvos nyugszik, három további személyről nem sikerült adatokat meg tudni. A Jeddi úti temetőből öt orvossírt mutat be a szerző, egy továbbirol nem találtak adatokat. A somostetői temetőben négy orvossír van, a három sírkertben összesen harmincegy, köztük tizenhárom egyetemi oktató, öt egyetemi tanár, egy előadótanár, három adjunktus és négy tanársegéd sírja.

A negyedik fejezetben a román, azaz az ortodox és görögkatolikus temetőből három orvosnak a síremlékét mutatja be a szerző.

Az ötödik fejezetben hetvennégy orvos pályáját egészítette ki, közülük negyvenkilencen a református, huszonötön a katolikus temetőben nyugszanak.

A hetedik és nyolcadik fejezetben azokról a református és a katolikus temetőben pihenő orvosokról szól, akik a két korábbi kötet megjelenése után (2017–2020) hunytak el, húszan a református, nyolcan a katolikus temetőben vannak eltemetve.

Az újonnan bemutatott sírokból nyugvó hatvanöt orvos közül kilenc egyetemi tanár, két docens, hét adjunktus és négy tanársegéd volt.

A kilencedik fejezetben hat marosvásárhelyi kötődésű orvosnak állít emléket a szerző, akiket nem városunkban temettek el. Bálint Károlyné dr. Orbán Róza elmegyógyász főorvos emléket, aki a Dicső-szentmártoni Pszichiátriai Kórház vezetője volt, a lőrincfalvi temető fölé magasodva a szobrász férj által megformált „fekete Madonna” szobor őrzi.

„A szerző és munkatársainak érdeme, hogy sikerült feltárni, megörökíteni, rendszerezni az elhunyt orvosok sírját és rövid életrajzát”,

hogy az érdeklődők megismerhessék, és emléküket megőrizhessék – írta az előszóban **dr. Ábrám Zoltán** egyetemi tanár, aki felszólalásában is megosztott néhány gondolatot az előszóból.

A bemutatott kötetet olvasva nagy szeretettel és köszönettel gondolt egykori tanáraira, egykori rektorára, dr. László János professzorra, aki a marosvásárhelyi orvosképzés utolsó magyar rektora volt. Nem feledheti Mesterét, akinek részben a szakmai követője, tanítványa lett, és azon tanártársait

sem, akiknek földi távozásakor búcsúsorokat írt, és tragikus hirtelenséggel eltávozott volt tanítványait sem.

A marosvásárhelyi temetőkben nyugvó orvosok többsége a város arculatát meghatározó Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézetben szerzett oklevelet, és az 1962-ig csak magyar nyelven tanuló orvosok „bármely nemzetiségű betegek egészségét szolgálva magas fokú hivatástudatról és szakértelemről tettek tanúbizonyságot Románia bármely részén”. De nem csak, hiszen hozzávetőlegesen az egyetemet elvégzett minden harmadik orvos az anyaországba vagy távolabbi országokba távozott, ahol pályája kiteljesedett. És vannak közülük olyanok, akik végső nyugalomra a marosvásárhelyi temetőkbe „tértek vissza”.

„A könyvben a szűkszavú sírkövek képe mellett sok felemelő történet, születési és halálozási adat, szakmai és emberi teljesítmény olvasható. A leszármazottak, az egykori tanítványok, a gyógyulást elnyerő betegek, az orvosokat és az orvoslást tisztelők számos információval, eddig nem ismert érdekességgel gazdagodhatnak. Még ha néhol esetlegesek, többé-kevésbé szerények is az adatok, felemelők ezek a visszaemlékezések” – fogalmazott az előszóban Ábrám professzor, akinek hozzájárulásáért köszönetet mondott a szerző.

Dr. Kiss Zsuzsánna irodalomtörténész, a szerző lánya, aki a negyedik és a korábbi három könyvet lektorálta, a 2020-ban elhunyt dr. Monoki István közismert belgyógyász főorvos, egyetemi adjunktus és felesége sírfeliratát idézte, amelyet az egyik legmeghatóbbnak tart: „Emlékük legyen áldott. Szívünkben örök bánat és szeretet.” Hasonlóképpen megható azoknak az orvosoknak a síremléke, akik fiatalon, pályájuk teljében távoztak az élők sorából.

Elmondta továbbá, hogy a kötet összeállítása édesanyja és munkatársai részéről drámai és emberpróbáló munka volt: az évszázak viszontagságai közepette végigjárni valamennyi temetőt, a levéltárban, könyvtárakban kutakodni, telefonon adatokat gyűjteni, hozzátartozókkal találkozni. Ugyanakkor érdekes munka is, amely során a családtagjai kidőlték a szerző mellől, de ő rendületlenül folytatta, példát mutatva a fiatalabb korosztályoknak, hogy ne hagyják abba.

A Petőfi-évfordulóra utalva Kiss Zsuzsánna felidézte a marosvásárhelyi születésű Lengyel János orvos emlékét, aki utoljára látta a költőt, majd szolt Petőfi számos síremlékéről is, amelyek halhatatlanságát igazolják. Beszédében érdekes visszatekintést hallottunk az orvosi mesterség kialakulásáról, az orvosképzés és az orvosi élet kezdeteiről, amiről Pál-Antal Sándor Marosvásárhely történetéről szóló könyvében olvashatunk.

Csekme Márta hozzászólásában köszönetet mondott valamennyi segítőtársának, azoknak, akik a bemutatón beszéltek, valamint annak a hét orvostanhallgatónak, akik a diák-szövetségi elnök felhívására jelentkeztek, hogy felkutassák a három köztemető orvos-sírait, és a síremlékekről fényképeket készítsenek, ami reményt ad arra, hogy lesz, aki a munkát folytassa. A fotózásban segítségére

volt két fiúunokája, akik a számítógépes világban való eligazításához is hozzájárultak. Lázár Tibor „Buki” fotóművész a címlapfotózásban nyújtott segítséget.

A szerző elismeréssel szolt Nagy Zsolt, a négy kötetet kiadó Studium Kiadó korábbi vezetőjének és szerkesztőjének gondos, pontos, szakszerű munkájáról, hálával említette prof. dr. Péter Mihály akadémikus és felesége, dr. Péter H. Mária egyetemi oktató, tudományos kutató szakmai és emberi támogatását, és megköszönte lányának, dr. Kiss Zsuzsánnának a négy kötet lektorálását, valamint a temetőgondnokoknak az eligazítást, az elhunyt orvosok hozzátartozóinak a szíves adatközlést.

A címlapon a különböző temetőkben látható egy-egy kép, köztük a katolikus temető ismert síremléke egy koldusnak segítséget adó asszony szobrával, amelyet a fénykép elkészítése után megcsonkítottak. Az ellopott szobrot nem találták meg, ezért is tartotta értékesnek a katolikus temetőről szóló második kötetet Oláh Dénes esperes, és az a kép látható a negyedik kötet címlapján is.

Dr. Ábrám Zoltán professzor kezdeményezésére a résztvevők egy perc néma csenddel adóztak a sorozat kezdeményezője, dr. Péterffy Árpád professzor és az elhunyt orvosok emlékének.

„Előttünk is megy egy ember, utánunk is jön egy...”. „Még nem nagy az ember./ De képzelem, hát szertelen./ Kísérje két szülője szemmel: a szellem és a szerelem!”

Ezekkel az idézetekkel kezdte hozzászólását **dr. Vass Levente** egészségügyi államtitkár, a Studium-Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke.

Amint elmondta, élmény volt kézbe vennie a kötetet, sírköveket nézni, orvosok életútját olvasni, amelyek között voltak túlságosan rövid és hosszúak is. Jó volt az elfelejtett időket újra átélni, volt tanárokról megemlékezni. Ezek hatására újra átlapozta a már megjelent három kötetet, amelyekből a tömbmagyar városból szóránymagyar várossá alakuló Marosvásárhely képe rajzolódott ki számára, aminek a gondolatával nehéz, de meg kell bárátkozni. A temetőről szóló kötetek arra is rávilágítanak, hogy mit kellene tennünk ebben a városban, hogyan kellene rendszeresen számba venni, dokumentálni azt, amik voltunk, vagyunk, és szervezeten cselekedni kultúránk átmentésében, hogy legyünk. Ezért mondott köszönetet az alapítvány nevében a szerzőknek, akinek a munkáját értékelte a kiadást támogató Nemzetpolitikai Államtitkárság is. Az általa említett célt szolgálja a Trébely utcai Studium-kertben az orvosi egyetem végzős évfolyamainak állított kopjafa is, amelyen szerepel minden végzős neve: ha ugyanis a kivándorlásra gondolunk, nem biztos, hogy majd életük végén itt készül síremlék számukra, de nevük fennmarad arról, hogy itt végezték az egyetemet.

A rendezvényt vezető **Kali István**, a Studium Hub vezetője zárogondolatként megfogalmazta, hogy a múltba való emlékezés mellett a Studium Kiadó által megjelentetett orvosi szaknévsort tartalmazó kiadvány az itthon maradók, az élő orvosok és a lakosság érdekeit szolgálja.

Bodolai Gyöngyi

Jobbról balra: Kiss Csekme Márta, Kali István, Kiss Zsuzsánna, Ötvös József

Tizenévesen a könyvek bűvöletében

Nagy Székely Ildikó

Csipán Kristóf nem ismeri a kiskamaszos unatkozást, számára ugyanis minden nap egy könyvbe rejtett kaland. KriStory – könyvajánló nevű Facebook-oldalán dinamikus, vizuális elemekben gazdag bejegyzésekben osztja meg legújabb olvasmányélményeit a 12 éves gyulakuti fiú, hogy a vele egykorúak közül minél többen kedvet kapjanak a „könyvmolyságra”.

A tavaly 185 kötettel gyarapodott a Kristóf olvasta kötetek száma, és 78-ról írt internetes ismertetőt. Szerkesztőségünkbe szüleiivel érkezett, hogy közösen felidézzék mindazt, ami a könyveket számára nélkülözhetetlen (úti)tárrá, üdítő tudásforrássá, kihagyhatatlan élmények hordozójává tette.

– **Ki játszott főszerepet abban, hogy ilyen erős szövetséget kötöttél az írott szóval?**

– Édesanyám mindig is nagy olvasó volt, és nekem is kicsi korom óta naponta felolvasott. Ötévesen magamtól megtanultam írni és olvasni. Eleinte csak kérdezgettem, hogy melyik betű melyik, aztán egyszer csak azon kapták magukat a szüleim, hogy ki tudom olvasni a könyvek, fejezetek címét, és le-leírok egy-egy szót. Nyolcévesen már egész jól olvastam, de kilencévesen kezdtem ezt igazán megszeretni.

Otfried Preusslertől a Kökény és Bozont, Baár Tündétől az Imádom a nyarat – néhány az első önálló olvasmányok közül, amelyekre Kristóf még egy kicsit emlékszik, bár azóta elképesztően hosszú lett a lista. Nem is könnyű megnevezni a kedvenceket, kérésünkre mégis megtette.

– Az egyik J. K. Rowlingtól Az Ickabog, nagyon szerettem magát a történetet, és a szereplők is rokonszenvesek voltak nekem. A másik kedvencem Nógrádi Gábertől az unoka – nagyszülő kapcsolatra fókuszáló Papa, ne már!, de amúgy minden Nógrádi-könyvért odavagyok, imádom a szerző humorát. A harmadik egy angol könyv, Alex Hirschtől a Journal 3, ez a Gravity Falls televíziós sorozatból készült fikcioregény, amit a sorozat lezárása után adtak ki.

– Az angyal hozta tavaly ezt a könyvet, tehát még egészen friss – egészítette ki az elhangzottakat **Csipán Betti**, Kristóf édesanyja.

A többnyelvű örök útitárs

– **A KriStory év eleji, 2022-re visszatekintő összefoglalójában három román és 28 angol kötet szerepel az elolvasottak között. Miben más az élmény, amikor valaki nem az anyanyelvén olvas?** – kérdeztük Kristóftól.

– Kezdetben azoknak a sorozatoknak a köteteit vettük meg angolul, amelyeket nem fordítottak le magyarra. Annyira megszerettem így olvasni, hogy most már sokszor inkább az angol eredetit választom a magyar fordítás helyett, mert jó látni, hogy milyen az eredeti szöveg, milyenek a nevek, a fordításokban ugyanis legtöbbször ezek változnak. Románul úgy kezdtem el olvasni, hogy tagja lettem egy internetes román olvasóklubnak, ahol rendszeresen kibeszéljük a közös könyvélményeket, ugyanakkor érdekes kvízek és másféle feladatok is vannak, például el kell mesélnünk egy kulcsszó alapján egy jelenetet a megadott könyvből.

– **Van-e számodra valamilyen rituáléja az olvasásnak?** – fűztük tovább a kérdések sorát.

– Édesanyám mindig felolvas nekem este, majd miután bebujtam az ágyba, én is kézbe veszek egy könyvet, és addig olvasom, amíg álom nem jön a szememre. Korábban reggelente olvastam, de olyankor jóval kevesebb időm jutott erre, mert neki kellett fogynom tanulni. Egy eseménytelenebb napon 150 oldalt bíztos, hogy elolvasok, de olyan is volt, hogy annyira izgalmas volt egy könyv, például Wéber Anikótól A gondolatolvasó, hogy csak a végén tudtam letenni.

– Olyan jó, hogy Kristóf utazás közben is tud olvasni, és ha várakozni kell, akkor is elővesz egy könyvet – tette hozzá az édesanyja, majd azt is elárulta, hogy a beszélgetésünk előtt

A KriStory kincseiből

Londonban a Csipán család

megszámolták Kristóf otthoni könyvtárának állományát, ami 1378 kötetet foglal magába.

Az otthon tanulás szabadságában

– **Hogyan született meg a KriStory ötlete?**

– 2019-ben és 2020-ban készítettünk fotókat a szüleimmel az abban az évben elolvasott könyvekről, és utána sokan kérdezték édesanyámtól és tőlem is, hogy milyen olvasmányt ajánlanék bizonyos korosztályú gyerekeknek. Ugyanakkor, mivel magántanuló vagyok, próbálunk minél gyakorlatiasabb módszereket alkalmazni, és a könyvajánlók megírásánál egyszerre veszek részt egy fogalmazás- és egy gépelésórán.

– **Mostanában mit olvasol?**

– Jelenleg Juhász Bálinttól A kaput, amit Horvátországból küldött nekem ajándékba a szerző, továbbá a Robinson Crusoe-t, és még nekifogtam pár könyvnek. De leginkább A kapura összpontosítok, mert az felkérésre jött, hogy ajánlót írjak róla.

– Kristóf sok fejlesztő könyvet is szeret böngészni, de azokat csak lassan, hogy üledpedjen a mondanivaló. Az irodalom visszavág is egy sokat forgatott háromkötetes sorozat, Csillagok háborúja-éelingje van, és korszakonként, tabuk nélkül mutatja be az irodalom fejlődését – fűzte hozzá Betti, aki harmadik osztálytól vállalta magára kisfia tanítását, és azóta folyamatosan kutat azok után a könyvek után, amelyekkel minden területen a legélményszerűbben, történetek formájában adható át a tudás, illetve összeköthetők, egymásba gyúrhatók a különböző tantárgyak.

– A magántanulói létformában az a legfontosabb, hogy bár sosincs iskolában a gyerek, mindig tanul. Sokan úgy gondolják, hogy az otthon tanulóknak bezárul a világ, pedig ez éppen fordítva történik. Olyan eseményekre tudunk így elmenni, amelyek igazi tanulmányi kirándulásnak számítanak. A klasszikusok közül Kristóf kedvenc könyvei közé tartozik A Pál utcai fiúk, így megnéztük Budapest színházi előadás formájában, ellátogattunk Nemecek szobrához, beültünk a New York kávéházba, ahol a mű íródott, tehát mindent, ami a regényhez kötődik, próbáltunk felkeresni, megtapasztalni. Most a Fűvészkertbe szeretnénk elmenni. Szintén Budapesten játsszák a János vitézt és a Toldit, mindkettőt készülünk megnézni. Az Egri csillagok kapcsán Egerbe tervezünk ellátogatni a Gárdonyi-emlékmúzeumba, nemrég Nagyszalontán jártunk az Arany János-múzeumban – sorolta Csipán Betti a közös élményeket.

– Tavaly szeptemberben épp Londonban voltunk, és nagy örömmre az egyik kedvenc angol sorozatom, a Hamish írója, Danny Wallace elfogadta a felkérésünket, hogy találkozhassam vele. Nagyon érdekes beszélgetésünk volt. De Nógrádi Gáborral és Bosnyák Viktóriával is sikerült személyesen megismerkednem Budapesten.

A Könyvmentorok gyereknapkövete

– **Eddig mennyire tudtad a korosztályodat könyvmolyságra buzdítani a KriStoryval?**

– Több barátom, közeli ismerősöm kézbe vette a könyveket, amiket ajánlottam, és sok pozitív visszajelzést is kaptam. – Az oldalt leginkább szülők látogatják, és az ajánlások alapján választanak olvasnivalót a gyerekeiknek. Valószínű,

hogy Kristóf korosztályából még nincs mindenkinek Facebook-oldala – mondta az édesanyja.

– **Jó pár „élő” közönségtalálkozó is volt már, ezeket hogyan élted meg?** – fordultunk újra Kristófhoz.

– Eleinte izgultam, de most már tudom, hogy nincs miért. Arról beszélhetek, ami igazán érdekel, ha pedig hibázom, helyesbítek, elvégre senki sem tökéletes.

– Kristóf a budapesti Könyvmentorok gyereknapkövete. Tavaly, az év elején vett részt egy ottani felolvasáson, és a Könyvhéten is mindig találkozunk velük. A gyereknap rendezvényükön Kristóf is színpadra lépett, és a könyvajánlójáról mesélt. Ez volt az eddigi legnagyobb tömeg előtti szereplése. A Könyvmentorok internetes oldalán ugyanakkor készül egy KriStory ajánlja rész.

– **Milyen terveid vannak a közeljövőre nézve?** – kérdeztük Kristóftól.

– Az írott könyvajánlók mellé videós ajánlókat is tervezek, abból a megfontolásból, hogy azok, akik egyáltalán nem szeretnek olvasni, valószínűleg az én szövegeimet sem olvassák el, és talán jobban meg lehetne őket szólítani egy egy-két perces videóval. De ezek a videók természetesen nem váltanak fel az írott ajánlásokat.

– **Milyen hobbiid vannak még az olvasás mellett?**

– Régi kedvenc időtöltésem a legózás, videójátékozni is szeretek, és néhány új hobbim is van: a vívás, a Rubik-kockázás és a rajzolás. Érdekel az animációkészítés, a képregénytervezés, ilyen területeken is szeretném fejleszteni magam. Az a jó, hogy nem kell sietnünk sehova – összegzett a könyves világ tizenéves nagykövete.

Keleti és nyugati hatások

Az erdélyi konyha kialakulása

Az erdélyi konyháról, jellegzetes ételeink eredetéről, táplálkozási szokásainkról, az egészségesnek tartott táplálkozáshoz való viszonyukról hangzott el dr. Jakab Noémi belgyógyász szakorvos, diabetológus rezidens orvos **előadása a Studium Prospero Alapítvány szervezésében lezajlott Magyar kultúra hete rendezvénysorozatán.**

A megyei sürgősségi kórház diabetológiai osztályán dolgozó orvost **Szakács Zsuzsa**, a Szent Balázs Alapítvány projektmenedzsere mutatta be. Az előadásból részletesen idézzük az erdélyi konyha kialakulásáról szóló adatokat.

Az erdélyi konyhát nagyon változatos és kreatív ételféleségek, egyedi karakteres ízvilág jellemzi. Kialakulásában szerepet játszott a román gasztronómia erőteljes hatása, és fellelhetünk benne bajor, francia, török és bolgár konyhából származó elemeket is. Alapját a hagyományos állattartás, növénytermesztés és élelmiszer-előállítás képezi – mondta el bevezetőjében az előadó.

Kedvelt magyaros ételeink a gulyás, a paprikás krumpli, a töltött káposzta, a pörkölt, valamint a csorba és a puliszka, amelyek eredete különböző. Az erdélyi ember szinte minden fogáshoz szívesen fogyasztja a krumplis („pityókás”) kenyeret. A húsféleségek közül kedveli a kolbászt és a szalonnát. Sertést, bárányt, baromfit ma is vágnak vidéken, és amint a doktornő megjegyezte, egyes élelmiszereknek jelképes értékük van az erdélyi ember tudatában és kultúrájában.

A téli ünnepkör egyik legrégebbi szokása vidéken a házi sertésvágás és a disznótör. A leölt sertésből a húsán kívül sokféle hagyományos étel készül, amelyeket „disznóságként” emlegetnek, mint például a kolbász, a szalonna, a véres, a májas, a tepertő és a disznófőjsajt.

Gyárfás Jenő, a múlt század fordulóján élt sepsiszentgyörgyi író, grafikus festő *A tél öröme* című ismert festményén örökítette meg a disznóölés szokását.

A húsvéti bárányvágás szintén jellemző Erdélyre, bár az utóbbi

Gyárfás Jenő: A tél öröme (Wikipédia)

években kezd háttérbe szorulni, egyrészt azért, mert a bárányhús fogyasztása jobbra a húsvéti ünnepkörre korlátozódik, másrészt azért is, mert feldolgozását és árusítását átvették a nagy áruházláncok, és megszűnt a vágópontok többsége.

Ha a kezdetektől vesszük számba, az ősmagyar konyhát keleti szokásként a főzés jellemezte, Nyugaton ugyanis inkább sütöttek. Az ételeket a földön álló, bronzból vagy vasból készített fémüstökben főzték. Válogatott fahasábdarabokból rakták a tüzet, és vizet használtak a főzéshez. Leggyakrabban birka- és baromfihúst fogyasztottak, csak ünnep alkalmával készítették az ízletes szarvas- vagy marhahúst. Búzából, kölesből vagy árpából vízben vagy tejben főtt kását készítettek. Használták a mézet és egzotikus fűszereket is. Leggyakrabban vizet ittak, méhsőrt úgyszintén, és csak ünnepek vagy áldozati szertartások alkalmával fogyasztottak bort. Az élelmiszereket aromás fűszerekkel pácolták, vagy sózással és szárítással tartósították. A lepénykenyér vízzel, sóval készült, erjesztetlen tésztáját forró kövekkel borítva sütötték át. Az ősmagyar pörkölt lédúsabb változata a gulyás volt. Mivel áldozati ételeknek tekintették, nem fűszerezték, hogy megbecsüljék a hús egyszerűségét.

A már letelepedett magyarság étkezési szokásait a környező népek

főzési szokásai kezdték befolyásolni. Ahogy kialakultak a kolostorok, a szomszédságukban falvak telepedtek meg, és így rendszeressé vált a földművelés, a gyümölcs termesztés és az állattartás. A kerti zöldségtermesztés módszereit is a kolostorokban dolgozó szláv szolgáktól vették át a magyarok. A letelepedett életmód az eszközök fejlődését vonta maga után, és így a konyhaművészet is bővült. Szent István király bajor felesége révén a német sütési módszerek kezdtek elterjedni. A főzőbogrács eltűnt, a házakban kialakult a konyha, és a szakácsmesterség fokozatosan önálló foglalkozássá vált. Ahol a városok is létrejöttek, a társadalmi elit hamar felzárkózott az európai kolostori, udvari szakácsművészethez. Mátyás király második felesége, Aragóniai Beatrix révén olasz gasztronómiai szokások honosodtak meg. A bevándorló olasz szakácsok révén vált ismertté a vöröshagyma, a gesztenye, a pulyka, a zsemleféleségek, a száraztészták és a sajtok is. A krónikások megjegyzik, hogy Mátyás király udvarában mindenki kézzel evett, holott a villát akkoriban már Európa-szerte használták.

Feltehetően a legnagyobb középkori újítás az erjesztett kenyér sütése volt, ami luxuseledelnek számított. A 11. században került a felső társadalmi csoportok étrend-

jébe, és a köznép körében csak a 14. században terjedt el. Finomabb változata, a kalács a 15. században jelent meg. Az ízletes kenyér titka a sikeres kelesztés. Ennek érdekében rontáshárító szokások alakultak ki. Így például pénteken és kedden tilos volt kenyeret sütni. Sem férfi, sem menstruáló nő nem süthetett kenyeret, és a kovászolást is titokban kellett végezni. Az egyházi szimbolika szerint bűn volt kenyeret eldobni. A kenyér ma is a termékenységét, a bőséget jelképezi.

A Kolozsváron 1695-ben megjelent első nyomtatott szakácskönyvünk *Misztótfalusi Kis Miklós* nyomdájában készült *„Szakats mesterségnek könyvetskéje címen. Mellyben külömbkülömbféle válogatott tífra, jó, egészséges, hasznos, tiszta és szapora étkeknek megkészítése, sütése és főzése, mintegy élés-kamrában, rövideden leíratatik, és kinek-kinek hasznára leábrázoltatik”*.

Újabb szakácskönyvek is megjelentek a XVI. században, amelyekből kiderül, hogy a magyaros ételeket jellegzetesen vajjal és olajjal készítették. Jellemző volt a tejtermékek gyakori használata és az erős fűszerezés. A XVII. század második felében ételsűrítő eljárások jelentek meg, mint a lisztes rántás és a főzelékek csoportja, ami jellegzetesen hungarikumnak tekinthető. Ugyancsak nálunk jelent meg a kúr-

tóskalács. A Közép-Amerikában őshonos burgonya és paprika nagyon hamar elterjedt Erdélyben. A Habsburg-uralom alatt, ahogy a magyar nemesség egyre gyakrabban utazott külföldre, francia és angol ételek, étkezési szokások is bekerültek a magyar gasztronómiába. A török hódoltság idején jelent meg a pogácsa, a lángos, a beigli és a töltött káposzta, ez utóbbi, mint a legelterjedtebb török eredetű étel, visszaszorította az addig nagyon népszerű húsos káposztát. Általánosan népszerűek lettek az édességek, és megjelent a kávéivás szokása is. A sertéshús és sertésszír használata szintén ezekre az időkre vezethető vissza, a hódoltság évszázadai alatt ugyanis a portyázó törökök minden háziállatot elvittek, a sertések kivételével, ennek fogyasztását ugyanis a vallásuk tiltja.

Amint az előadó említette, a román hatás az erdélyi magyar konyhára számottevő. Ma is népszerű a friss juhsajt, amit tavasszal fogyasztottak, majd sós lében tartósítottak. Tartósítás céljából jelent meg a tömlős túró, ami mai napig a túrós puliszka kedvelt hozzávalója. A középkorban a szlávoktól vették át a zöldségekből és húsból készült, csorbának nevezett savanyított levest, ami az erdélyi magyar konyhában is teret nyert. Délről került a román konyhába a padlizsán, a paradicsom és a paprika, ebből kezdtek el lecsót és zakuszkát készíteni, ami ma is népszerű eledelünk.

A kommunista rendszer idején kialakult élelmiszerhiány újjáélesztette városon is azokat a vidéki szokásokat, amelyek a hús elkészítésére, valamint tartósítására vonatkoztak.

A rendszerváltást követően folyamatosan jelentek meg a Nyugatról származó tömeges gyártású ételek, amelyeknél a hangsúly a szolgáltatás sebességén van. Létrejöttek a gyorséttermi láncok, az autós büfék, amelyek kínálatára a nagy kalóriatartalom, a magas zsír-, cukor- és sótartalom jellemző – hangzott el többek között Jakab doktornő előadásában.

Az egészségesnek tartott étkezés és mai étkezési szokásaink kapcsolatára egy következő alkalommal térünk vissza. *(b. gy.)*

Ember és állat harmóniája

Calicivírusos macskanátha

Akárcsak az emberek, a macskák is megfázhatnak, a betegség pedig az emberéhez hasonló tünetekkel járhat: orrfolyás, láz, tüsszögés, vízenyősi szemek, légzési nehézség, étvágytalanság, letargia.

Szer Pálosy Piroska

Az állatorvosi vizsgálat során derülhet ki, hogy enyhe megfázásról van-e szó, amit könnyen lehet orvosolni, vagy súlyosabb tünetek – mint a légzési nehézség vagy az orr és a szem túlzott váladékozása – is jelen vannak, amelyek komoly kezelést igényelhetnek. A macskanáthát bakteriális és vírusfertőzés okozhatja, vagy a herpeszvírus áll a betegség mögött. Kérdésünkre, hogy más házi kedvencek elkapathatják-e a betegséget, *dr. Pálosi Csaba*, a marosvásárhelyi Noé Báránya kislátóklinika vezetője hangsúlyozta, hogy sem a kutya, sem az ember nem kaphatja el a macskanáthát. Ugyanakkor kifejtette a differenciáldiagnózis fontosságát,

mivel a tüsszentés sok betegség velejárója lehet, ezért a macskanátha könnyen összetéveszthető más eredetű kötőhártya-gyulladással (idegen test, sérülés) vagy más légzőszervi megbetegedéssel, tüdőgyulladással, allergiával, de a macska immunhiányos betegségére is utalhat az állat gyakori tüsszögése.

A macskanátháról tudni kell, hogy rendkívül ragályos légzőszervi betegség, amely végzetes is lehet, különösen a nagyon fiatal, idős vagy a legyengült immunrendszerű állatok esetében. Két fő kórokozója a macska herpeszvírus és a macska-calicivírus. A kezdeti tüsszögést láz, étvágyvesztés, levertség, szem- és orrváladékozás, szájfekély és kötőhártya-gyulladás követheti. A gazdi abból következtethet a betegségre, hogy a cica szeme könnyezik, az állat hunyorgog, csipás lesz, esetleg beragad a szeme, az orrnyílásai eltömődnek, nehezen kap levegőt, szorityog, prüszköl, az orrváladéka nyálkás-gennyes jellegű. Az állat lázas, bá-

gyadt (ízületi gyulladás), étvágytalan, sokszor még inni sem tud (szájfekély), a kiszáradás veszélye fenyegeti. Súlyos esetben a felső légúti elváltozások átterjedhetnek a tüdőre, és tüdőgyulladást is okozhatnak.

– Mivel kezelhető, illetve miként előzhető meg a fertőzés?

– A macskanátha ellen a fiatalokban kétszer beadott, majd évente megismételt kombinált vakcinákkal eredményesen lehet védekezni. Ezek az oltások kiváló hatékonyságúak, a macskák fontosabb vírusos légző- és emésztőszervi betegségeivel szemben nyújtanak védeltséget. Különösen ajánlott a rendszeres alkalmazásuk, ha egy háztartásban több macska is él, mert a fertőződés veszélye ott hatványozottan jelentkezik. Ezért ott az összes macskát be kell oltani, mivel a vakcinák segítenek a betegség megelőzésében, a súlyosabb szövődmények elkerülése érdekében.

A macskanátha elsődleges kórokozói vírusok, amelyekkel szem-

ben gyógyszeres kezelés jelenleg nem áll rendelkezésre. Egyik legfontosabb teendő kinti macskák esetében a féregtelenítés egy széles spektrumú féregtelenítővel, mivel egyre gyakoribbak nálunk is az újabban elterjedt egzotikus betegségek, köztük a szívférgesség, tüdőférgesség. A macskanátha kezelése a másodlagos bakteriális fertőzések megelőzésére és/vagy legyőzésére irányul, antibiotikumok, immunerősítők, folyadékterápia, valamint kitartó gondozás segítségével. Ha bakteriális komplikáció áll elő (gyakran előfordul a Chlamydia felhívásával és/vagy Bordetella-val való együttes fertőződés), az állatot egy-két hétig antibiotikummal kell kezelni, kiegészítésként immunerősítőket, vitaminokat, nyálkoldókat (Bromhexin, párástítás), probiotikumot adva.

A fertőzött és velük érintkezésben lévő macskákat el kell különíteni a fertőzés továbbterjedésének elkerülése érdekében, és melegeket kell biztosítani a beteg állat számára.

Fotó: Antalfi Imola

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

Motto: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Kedves Olvasók!

Idén január 20-tól február 18-ig tartózkodik a Nap a Vízöntő jegyében. Beköszöntött a tél közepe, mely mifelelénk a leghidegebb hónap. A világhelyzet, az energiaárak emelkedése pluszterhet jelent mindenki számára, és ez aggodalomra ad okot sok honfitársunknak. A vágyvilág fertőzöttjeiként nehezünkre esik elhinni, a boldogságunk nem azon múlik, hogy tartjuk-e a lépést azzal az anyagi színvonallal, amit az elmúlt években sikerült elérni. Van egy olyan nézet, mely szerint a félelmeink leblokkolnak, és a vágyaink előre visznek. Vajon káros-e, ha félelmeink gátat szabnak a túlzásoknak? Aligha. És tényleg jó, ha a vágyak eszeveszett erővel előre tolnak? Természetüknél fogva néha úgy tűnik, hogy a vágyak osztódással szaporodnak, és olyanok, mint az, aki folyamatosan iszik, és mégsem tudja szomját oltani. Csak a tudatos elménk ereje képes őket megfékezni, vagy megálljt parancsolni az emberi mohóság útvesztőjében. Halálfélelem és hatalomvágy. E motiváló dualitás határoz meg bennünket, még akkor is, ha egónk ezt vehemensen tagadja. Ezért kellene őket megérteni, leleplezni és jó irányba terelni. Az „egyszer élünk” primitív jelszava mögé rejtőzés kártékony és kisszerű magyarázkodás. Mert ha ez netán igaz is lenne, akkor sem tehetünk meg bármit kényünk-kedvünk szerint. Törvények és önmagunk szá-

mára észszerű korlátok felállítása és betartása nélkül az erkölcsi lecsúszás, a zűrzavar és káosz sötét világát hívjuk be az életünkbe. És itt meg is érkezünk a vízöntőség lényegéhez: minden közösség, mely megtagadja a szellemi irányt, előbb-utóbb a vesztébe rohan. A legtöbb vízöntő forradalmár a maga módján. Tagadja a régit, és kardoskodik az újért. Jobbitani akarja a világot. Ennek a szándékának a szélsőséges megnyilvánulása a forradalom. Pusztuljon a régi, éljen az új. A bolseviz-

mus egyik legkártékonyabb jelszava „A múltat végképp eltörölni” volt. Joggal kérdezhetjük, hogy miért van erre szükség? A régmúlt civilizációinak bölcsessége örök érvénnyel bír. Az igazi érték sosem korhoz kötött. Valami vagy értékes, vagy értéktelen. Az értékek megőrzése és tisztelete nélkül tartós jövő elképzelhetetlen. A hibák kijavíthatóak, és a létezés jobbá tehető mindenki számára. De, mint annyiszor jeleztem, a javítást önmagunkon hajthatjuk végre, és ezáltal a világ is jobb lesz.

„Jót, s jól! Ebben áll a nagy titok. Ezt, ha nem érted,

Szánts és vess: s hagyjad másnak az áldozatot!”

Kazinczy Ferenc tökéletes intelmét érdemes követni. A titok nem titok többé, mert aki megértette, azt jót gondol, jót mond és jót cselekszik. Ez áldozatvállalással jár, mert az egóról való lemondás áldozatot követel. Feláldozni az önös érdekünket másokért: a párunkért, a szüleinkért, a gyerekeinkért, a munkaközösségünkért vagy a nemzetünkért. És aki ezt még nem érti, dolgozzon becsülettel, és ne akadályozza azt, aki már képes áldozatot hozni. És talán eljön a megértés, a megérés a jó tetre. A magyar népmesékben többször is találkozunk a „Jótett helyébe jót várj!” mondattal. A reinkarnáció tana tartalmazza azt, hogy minden cselekedetünknek következménye van. A karma törvénye – magyarul a Sors igazsága – abban áll, hogy a jóért jót kapsz, a rosszért pedig rosszat. Nem lehet semmit megúszni, még akkor sem, ha néha ez a látszat. Nem jönak kell látszani, hanem jónak kell lenni. Az emberi jóság cselekedeteinkben nyilvánul meg. Meggyőződés, hogy minden embernek van fényes oldala, és érdemes erre fókuszálni. Nem szabad feladni a hitünket akkor sem, ha azt látjuk, hogy a világ sötét erői szövetséget kötöttek az elpusztításunkra. A sötétség sohasem tudja legyőzni a fényt. Gyűjtsanak minden nap egy gyertyát, és gondoljanak a belső békére. Amikor ez valóban sikerül, akkor észreveszik, hogy eljött az igazi béke.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Harmadik lett a magyar csapat a Bocuse d’Or világdöntőjén

Bronzérmes lett a Dalnoki Bence séf és Nyikos Patrik commis alkotta magyar csapat a Bocuse d’Or szakácsverseny világdöntőjén, amelynek eredményét a rendezvény második napján, hétfő este hirdették ki a franciaországi Lyonban. Az idei döntő győztese Dánia.

A legnagyobb presztízsű nemzetközi szakácsversenyként számon tartott Bocuse d’Or világdöntőjét két évente rendezik meg a névadó Paul Bocuse séf szülővárosában. Az idei világdöntőn vasárnap és hétfőn 24 nemzet csapata készíthette el fogásait.

A magyar Bocuse-csapat az európai válogatón elért második helyezéssel érkezett. A csapat élén Dalnoki Bence, a novemberben immár két Michelin-csillaggal értékelt Stand Étterem sous chefje állt, akinek munkáját Nyikos Patrik segítette commis-ként. A coach feladatait Széll Tamás látta el, míg a csapat elnöke Hamvas Zoltán, a Magyar Bocuse d’Or Akadémia elnöke volt.

A világdöntőt idén Dánia nyerte, második helyen Norvégia csapata végzett, az eddigi legerősebb szereplését jelentő bronzérmet pedig a magyar csapat vehette át.

A verseny legjobb commis-jának (segédjének) járó díjat Norvégia kapta, a legjobb tál Svédország, a legjobb tányértéma pedig Franciaország csapatáé lett.

Első alkalommal adták át a társadalmi elkötelezettség díjat, amelyet a mexikói csapat nyert el, és szintén először volt a versenynek gyermekzsűrije, amely Japánnak ítélte különdíját.

A Bocuse d’Or lyoni döntőjén hagyományosan két ételt kell elkészíteniük a csapatoknak: egy látványos tálát, amelyet először egyben, majd tányérra tálalva kell prezentálni, valamint egy eleve tányérra készült fogást.

A táltema kötelező alapanyagai az ördögghal, a fekete kagyló és a Szent Jakab-kagyló voltak.

Formabontónak bizonyult a tányértéma, a csapatoknak ugyanis gyerekmenüt kellett készíteniük, három fogást 15 személyre. A fogások mindegyikében szerepelnie kellett a tőknek, az előételnek vegánnak kellett lennie, a főételben pedig kötelezően tojás is szerepelt. (MTI)

Petőfi Miért zárjátok el az útamat? című verséből idézünk: <i>Szilárd reményem, mint a sziklakő, Mely nem remeg,</i>		1.	NAGYAPA NÉMETES BECÉZÉSE	... FAIR LADY (MUSICAL) ISZTAMBULI VÁROS RÉSZÉ	A NŐSTÉNY PÁRJA	SPANYOL ÉS NÉMET GÉPKOCSI-JEL	ÍRÁSBAN RÖGZÍT	BÁRÁNY-HANG RENDEZŐ (PETER)	HULLÁM-TÖRŐ GÁT	GYŐRI SPORTKLUB	PONT A VÉGÉN!	... HARI (HÍRES KÉMNŐ)	MOST KÉSZÜLT NŐI NÉV (DEC. 22.)	HUZAL	HÍZELGŐ BESZÉD	TITOKBAN NÉZ
H																C
A TANTÁL VEGYJELE				ÖTLET, ESZME LATIN CSONT				PONT AZON A HELYEN HALLGAT A SZAVÁRA					SARK-KUTATÓ (SIR JOHN) KÉZZEL FOG			
ÁLLATI FEKHELY DAMASZKUSZ LAKÓJA						... SVEVO (OLASZ ÍRÓ) FRANCIA FESTŐ					REJTETT TÉNY FILMSZTÁR (SOPHIA)					BESÜLI CSILLAG-KÉP
2. H		EZ VOLT GROSICS GYULA	ROMÁN SZABVÁNY FŐPINCÉR (NÉMET)		HISZEKEGY DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY					FÜGGŐZÁR PÁRT-VEZÉR					EBLAK FÉRFINÉV (MÁJ. 17.)	
KÖVETKEZ-MÉNY					JAPÁN DRÁMA KÖNYV		ÜRES SORI FRANCIA ARANY		PARIPA NEGATÍV JÓKAI-HÓS			BEFORRI		FR. TERÜ-LETMÉRTÉK AIR INDIA (RÓV.)		
BECÉZETT GÁBOR				SZÁNDÉ-KOZÓ DROGRAUTA-LÓ ELŐTAG			ÚJRAFO-GALMAZÓ MÁSHOLLÉT IGAZOLÁSA						OKTAT MŰVÉSZET-TÖRTÉNESZ (NÓRA)			
YPRES MÁSIK NEVE				TEÁZÁSI IDŐPONT BELGIUMI VÁROS				LENGYEL-NÉMET FOLYÓ ANTIK					SÍK V. TÉR-BELI ALAK VÁLYÚ			
IDEGEN ARANY			ÁLOMBA RINGAT BANK-BETÉTI			GYAPJÚ-SZÖVET MÁTÓL KEZDVE!						ZOKOG ÁSVÁNYI FÜSZER		BEVONATI RÉSZBEN FORRI		
NÉMA HŐSI FELTÉVE			SHAKESPE-ARE LÉGI SZELLEME JUHISTÁLLÓ			MELY IDŐ-PONTBAN? ÁLLAT (NÉMET)					1.BÜV.NÉGYZ EGY SZAVA TESTÜNK MOTORJA					EZERI ZENE-SZERZŐ (BÉLA)
		ÉRTEKEZ-LET (FR. ERED.) VAKCINA			SÁTOR-VÁROS FR. NŐI MAGAZIN					FÜSTÖLT SONKA BESZÉL					A BÁRIUM VEGYJELE MINDENFÉ-LE TÁRGY	
A PANASZ SZAVA			BEFOGÓI TÖLGYFA TERMÉSE		NÉMET TOJÁS PENGETŐS HANGSZER		BETŰT VET ÜRLAPI RUBRIKA LEHET		KÍGYÓHANG SÁNC			IGEKÉPZŐ SZÓLÓ-TÁMASZ		SEREG KORA!		
ÉJJELI LÁTVÁNY			VALAMIVEL SZEMBEN ITAL (ARGÓ)				SZÁMÁR-KÉNT SZÓL SAPIENTI ... (LATIN)						ANTIKVITÁS MEZŐ			HATVAN PERC
VENDÉGLŐI OLVASMÁNY				BUENOS ... (ARGEN-TINA) FÉL TÍZI				HATLÁBÚ LÉNY KICSINYÍTÓ KÉPZŐ					TÜZET SZÜNTETŐ MOST VAN			
A TETEJÉRE			VEDERBŐL KIÁRASZT NULLA			HABARCSOT HASZNÁL MAGYAR AUTÓJEL					SZÖRNY			SPANYOL ARAB NORVÉG AUTÓJEL		
L.N.J.										A FLÓRA TUDOMÁNYA						
T																

Január 19-i rejtvényünk megfejtése: **Ha a munkában elhalasztod az alkalmas időpontot, kárt fogsz vallani.**

Az FTC a hajrában megszerezte a három pontot Zalaegerszegen

A címvédő és toronymagasan listavezető Ferencváros hajrában szerzett góllal 2-1-re győzött a Zalaegerszeg vendégeként a magyar labdarúgó NB I második fordulójából elhalasztott és kedden pótoló mérkőzésén. A meccset a Ferencváros Bajnokok Ligája-selejtezői miatt halasztották el.

Kifejezetten jó iramban kezdődött az esztendő első magyar élvonalbeli bajnoki mérkőzése. A Ferencváros nagy kedvvel futballozott, így alig öt percet kellett várni az első komoly helyzetre, de Traore a kapus kicselezése után célt tévesztett. Noha a Zalaegerszeg nem adta fel a támadásvezetéseket, alapvetően a fővárosi csapat akarata érvényesült, veszélyes lehetőségei is akadtak. Demjén egy ízben bravúrral hátrított, de bő negyedóra elteltével büntetőből vezetést szereztek a vendégek, igaz, Marquinhos 11-ese szerencsés volt, mert elcsúszott a támadó, és lehet, hogy saját lábát eltalálva perdült a labda a hálóba, azonban a videóbíró végül megadta a találatot. A kék-fehérek viszont azonnal egyenlítették, a gólváltást követően pedig az előtte látott mederben folytatódott a meccs.

A játékrész derekán volt némi hullámvölgy, a szünet előtti percekben viszont ismét veszélyessé vált az FTC támadójátéka, Civic fejesénél újra Demjén hátrított bravúrral.

Térfélcserét követően álmósabb tempóban folytatódott az összecsapás. A Ferencváros ugyan továbbra is irányította a játékot, de ebben a periódusban az utolsó passzok és lövések rendre pontatlanok voltak, így, bár akadtak veszélyes akciók, mégsem sikerült befejezni azokat. A hajrában a sorozatban ötödik bajnoki címére hajtó FTC fokozta a nyomást, ám a hazai védelem eleinte állta a sarat, Botka jó lövését pedig Demjén védte. Amikor már úgy tűnt, hogy pontot szerezhet a Zalaegerszeg, akkor a hosszabbítás kezdetén Traore fejese eldöntötte a meccset, így végül sikerrel kezdte az új évet a bajnokság egyértelmű favoritja, amely még a nemzetközi porondon is érdekelt, mivel az Európa-ligában nyolcaddöntős.

A zöld-fehérek immár hét kör óta veretlenek. A még

mindig eggyel kevesebb találkozóval rendelkező fővárosi együttes újabb sikerével 11 pontra növelte az előnyét a második Kecskeméttel szemben, míg a ZTE maradt ötödik.

A tabella						
1. Ferencváros	15	12	1	2	36-13	37
2. Kecskemét	16	6	8	2	23-16	26
3. Kisvárd	16	7	4	5	27-29	25
4. Puskás AFC	16	6	7	3	22-18	25
5. ZTE	16	6	4	6	25-19	22
6. Paks	15	6	3	6	27-26	21
7. Debrecen	16	5	5	6	27-27	20
8. Fehérvár FC	16	5	4	7	20-23	19
9. Mezőkövesd	16	4	4	8	18-26	16
10. Újpest	16	4	4	8	19-29	16
11. Honvéd	16	4	4	8	16-27	16
12. Vasas	16	3	6	7	13-20	15

A ferencvárosi Dibusz Dénes kapus (b2) és a zalaegerszegi Huszt András (b3) a labdarúgó OTP Bank Liga 2. fordulójából elhalasztott ZTE FC – Ferencvárosi TC mérkőzésen a zalaegerszegi ZTE Arénában 2023. január 24-én

Fotó: MTI/Katona Tibor

Jegyzőkönyv

NB I, 2. fordulóból elhalasztott mérkőzés: ZTE FC – Ferencvárosi TC 1-2 (1-1).

Zalaegerszeg, 5514 néző, vezette: Erdős. Gólszerzők: Huszti (21.), illetve Marquinhos (18., 11-esből), Traore (90+1.). Sárga lap: Lesjak (90+4.). ZTE FC: Demjén – Huszti (86. Lesjak),

Mocsi, Csóka (90+3. Németh D.), Bedi – Szendrei (75. Ubochioma), Szalay (46. Tajti), Sankovic, Gergényi – Ikoba, Manzinga (86. Szafronov). Ferencvárosi TC: Dibusz – Botka, Kovacevic, Knoester, Civic – Besic, Vécsei – Mercier (61. Tokmac), Zachariassen (75. Laidouni), Traore (90+3. Abena) – Marquinhos (75. Auzqui).

Átgázolt a CFR a Farulon

Éltre állt a román labdarúgó-Szuperligában a Kolozsvári CFR 1907, miután a 22. forduló hétfői játéknapján idegenben gól nélküli első félidő után 3-0-ra legyőzte az eddig listavezető Konstancai FCV Farult. A gólokat Krasniqi (49.), Manea (59. – büntetőből) és Petrila (77.) szerezte.

A két csapat összetétele:

* FCV Farul: Aioani – Boli, Larie, Artean, Kiki (55. Borza) – Nedelcu (46. Sârbu), T. Băluță, Grameni (64. Casap) – Alibec, L. Munteanu (64. Morar), A. Pitu (78. Salli).

* CFR 1907: Scuffet – C. Manea (85. Țîru), Burcă, Yuri, Braun – Boateng, Muhar, Cvek (89. Hoban) – Yeboah (67. Janga), Bîrligea (46. Petrila), Krasniqi (90. Maglica).

A mérkőzést Kovács István vezette.

A 22. forduló további eredményei: Kolozsvári FCU – FC Voluntari 2-1, Bukaresti Rapid 1923 – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 3-0, CS Mioveni – Petrolul 52 Ploiești 1-0, Botosáni FC – CSU Craiova 1-0, FC Universitatea 1948 Craiova – Aradi UTA 1-1, Nagyszebeni Hermannstadt – Bukaresti FCSB 0-1, Chindia Târgoviște – Campionii FC Argeș Pitești 1-1.

A tabellán a Kolozsvári CFR 1907 47 ponttal az első, a FCV Farul a második 45 ponttal, míg a FCSB-nek és a Rapid 1923-nak egyaránt 41 pontjuk van.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 7. forduló: Crystal Palace – Manchester United 1-1, Manchester City – Tottenham 4-2; 21. forduló: Bournemouth – Nottingham Forest 1-1, Crystal Palace – Newcastle United 0-0, Arsenal – Manchester United 3-2, Fulham – Tottenham 0-1, Liverpool – Chelsea 0-0, Southampton – Aston Villa 0-1, Leeds United – Brentford 0-0, Leicester – Brighton & Hove Albion 2-2, Manchester City – Wolverhampton 3-0, West Ham United – Everton 2-0. Az élcsoport: 1. Arsenal 50 pont/19 mérkőzés, 2. Manchester City 45/20, 3. Newcastle United 39/20 (33-11), 4. Manchester United 39/20 (32-25).

* Spanyol La Liga, 18. forduló: Athletic Bilbao – Real Madrid 0-2, Atlético Madrid – Valladolid 3-0, Espanyol – Betis 1-0, FC Barcelona – Getafe 1-0, Elche – Osasuna 1-1, Sevilla – Cádiz 1-0, Valencia – Almería 2-2, Villarreal – Girona 1-0, Rayo Vallecano – Real Sociedad 0-2, Mallorca – Celta Vigo 1-0. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 44 pont/17 mérkőzés, 2. Real Madrid 41/17, 3. Real Sociedad 38/18.

* Olasz Serie A, 19. forduló: Fiorentina – Torino 0-1, Bologna – Cremonese 1-1, Hellas Verona – Lecce 2-0, Inter – Empoli 0-1, Juventus – Atalanta 3-3, Lazio – AC Milan 4-0, Sampdoria – Udinese 0-1, Spezia – AS Roma 0-2, Monza – Sassuolo 1-1. Az élcsoport: 1. Napoli 50 pont, 2. AC Milan 38, 3. Lazio 37 (35-15), 4. Inter 37 (38-25), 5. AS Roma 37 (25-16).

* Német Bundesliga, 16. forduló: Borussia Dortmund – Augsburg 4-3, RB Lipcse – Bayern München 1-1, Union Berlin – Hoffenheim 3-1, 1. FC Köln – Werder Bremen 7-1, Mönchengladbach – Bayer Leverkusen 2-3, Eintracht Frankfurt – Schalke 04 3-0, Wolfsburg – Freiburg 6-0, Bochum – Hertha BSC 3-1, VfB Stuttgart – Mainz 1-1; 17. forduló: Bayern München – 1. FC Köln 1-1, Hoffenheim – VfB Stuttgart 2-2, Hertha BSC – Wolfsburg 0-5, Schalke 04 – RB Lipcse 1-6. Az élcsoport: 1. Bayern München 36 pont/17 mérkőzés, 2. RB Lipcse 32/17, 3. Eintracht Frankfurt 30/16 (35-24), 4. Union Berlin 30/16 (27-21), 5. Freiburg 30/16 (25-23).

A Premier Liga az álma a svéd Malmö magyar származású csatárának

Szeretne a legjobb öt európai bajnokság valamelyikében futballozni Sebastian Nanasi, a svéd bajnokságban szereplő Malmö magyar származású csatára, akinek kedvenc együttese a Liverpool, példaképe pedig a német RB Lipcseben játszó Emil Forsberg.

A 20 éves támadó a magyar közmédiának adott interjújában elmondta, nagyapja és édesapja után akár a magyar válogatottban is szerepelhetne, de eddig még nem keresték a magyar szövetségtől, időközben pedig bemutatkozott a svéd nemzeti csapatban.

„Január elején barátságos meccseken kaptam lehetőséget, ennek örültem és büszke vagyok rá. Ha Magyarországról hívnának, akkor természetesen át kellene tekinteni a lehetőségeket, de egyelőre a svéd együttesre koncentrálok” – mondta Nanasi, aki azt is elárulta, hogy látta a magyarok néhány Nemzetek Ligája-mérkőzését, amely alapján úgy véli, Marco Rossi szövetségi kapitány csapata „jó munkát végzett”.

A svéd U17-es és U19-es válogatottban is megfordult csatár úgy fogalmazott, nagy várakozásokkal tekint az áprilisban rajtoló idény elé, a Malmövel a bajnoki cím és a kupagyőzelem az elsődleges céljuk, ő pedig szeretne minél több góllal és gólpasszal hozzájárulni az együttes eredményeihez.

„Nagy álmom, hogy egyszer a Premier League-ben futballozhassak, de egyelőre szeretném a Malmöben megmutatni, hogy mit tudok, és meccsről meccsre meggyőző teljesítményt nyújtani” – jelentette ki Nanasi, aki arról is beszélt, hogy a svéd válogatottból leginkább Forsberg játékát figyeli, és igyekszik minél többet ellesni a rutinos csatár mozgulásaiból.

Nanasi azt is elmondta, soha nem járt még Magyarországon, de sok szépet hallott már Budapestről, ezért tervezi, hogy a jövőben el látogat majd a magyar fővárosba.

Fotó: Sebastian Nanasi közösségi oldala

Egymillió euró Alexi Pituért

A Konstancai FCV Farul 20 éves támadója, Alexi Pitu 2027-ig a francia másodosztályú Girondins Bordeaux-hoz szerződik – írja a sudouest.fr. Az átigazolási hírére a francia futballklub elnöke jelentette be. A fiatal csatár tegnap orvosi vizsgálaton esett át.

Az átigazolási díj elérheti az egymillió eurót, ha az együttes feljut a Ligue 1-be.

A németországi Karlsruhe-ban született Pitu a Gheorge Hagi Akadémián nevelkedett, és 2018-ban, 16 évesen mutatkozott be a korosztályos válogatottban.

Ebben az idényben húsz mérkőzésen kapott lehetőséget, és öt gólt szerzett.

Messi mégis távozhat a PSG-ből

Sajtóhírek szerint fordulat állhat be Lionel Messi ügyében, és a hétszeres aranylabdás futballista mégis távozhat a Paris Saint-Germain együttesétől.

Több médium is arról számolt be, hogy a hön áhított világbajnoki trófea decemberi elhódítása után a 35 esztendős támadónak már nincs olyan címe, amit „üldöznie” kellene, ez pedig klubbeli kötelezettségeire is befolyással van.

A Marca című spanyol sportnapilap arról írt, Messinek már egyáltalán nem fontos, hogy Párizsban újabb és újabb trófeákat gyűjtsön, ezért klubszinten inkább érzelmi alapú döntéseket hozhat.

Erre alapozva a Marca szerint Messi ezért nem hosszabbította meg nyáron lejáró szerződését a PSG-vel, noha néhány hónapja még arról szóltak a hírek, hogy további egy évig marad a francia fővárosban. A legvalószínűbbnek azt tartja a lap, hogy Messi távozása esetén visszatér egykori sikerei színhelyére, az FC Barcelonába, ahol 2005 és 2021 között futballozott, ugyanakkor korábbi hírek az észak-amerikai ligában érdekelt Miami FC, a játékos gyerekkori első klubja, a Newell’s Old Boys és a szaúdi al-Hilal érdeklődéséről szóltak.

Ma reggel mínusz egy fokot mutatott a hőmérő higanyszála. Már akinek van klasszikus higanyos hőmérője. A többség ez idő tájt egyszerűen megnézi a telefonján az időjárási viszonyokat, és ennek függvényében öltözködik, beszél, illeszkedik a korhoz. Illetve indul munkába, beszerző körútra. Pénz nem számít.

Ma reggel fél hatkor ébredtem, és azonnal rutinosan keresni kezdtem a papucsomat, amelyet szerteszét hagytam, amikor éjfél után bedőltem az ágyba hosszabb és többszörös filmnézést követően. Mostanában sok filmet nézek, olyanokat, amelyeket nem szoktunk megnézni reklám, mint az az árukinálattal sugárzó kereskedelmi adókon szokás, vagy még jobban felbosszant, ha a YouTube-on szimfonikus zene hallgatása közben egyszer csak egy olvadékony férfihang (nem akarok szexista lenni a jelzők halmozása tekintetében) mondjuk kerti schöberágyat kínál, és hozzá „Mambó” típusú (kipróbált márkanév) kerti grillezőpárnát. Egyébiránt dolgozni csak pontosan, szépen, szóval jól munkálkodni a képernyőbetöltés közben rendszerint klasszikusokkal sikerül. Hallgatók könnyűt és filharmonikust is. Mikor mire sikerül rácsatlakoznom. Fülhallgató nélkül. Természetes térben.

Nem, nem jártam zeneiskolába, nem voltak külön zongora-, hegedű-, cselló- és tülköórám, nem nyúztam tönkre senki idegeit gyakorlással. Egyszerűen és emberileg, génállományomba bekódolva, örökségként szeretem a zenét, sőt egy időben rendszeresebben jártam hangversenyekre,

Naplótöredék a század elejéről

diákkoromban, különösen Kolozsvárott a Mátyás király diákházba, amit te már csak úgy ismersz, mint az egyetemiek háza ott a Farkas utcában, és persze itthon is a cifra palotába, meg ismertem, ismerek zenészeket, akikkel óvakodom zenéről, tiszta zenéről beszélni, mert rajtakaphatnak műveletlenségemen. Csupán egyetlen ember előtt bátorkodtam megnyitni és Mozart-rajongásomat vele megosztani. Szerkesztőtársam volt a tévénél, kiváló zenekritikus, nagyszerű publicista (A Hét), szellemes társalkodó-partner, fuvolista, gyakorló tudatos református, teológus apával, aki megjárta a Duna-csatornát, mert behívott parlamenti képviselő volt 1940 után, és a családja tele volt híres emberekkel, régészek, nemzeti-széppolitikusok, zenészek, mérnökök, saját parcellájuk van a Házsongárdi temetőben. Gaál Gyuri bizonyára többet mondana róluk, hiszen ő nagyban azt cselekszi, amit én kismesteri módon próbálgatok: a helynek történése.

Megcsinálom a kávé. Ezért a mondatért – a kávéért kevésbé – purista hibaigazítótól kikapnék. Tehát kávé főzök. Nem is én, hanem a gép, amely nem presszó, nem gomba, nem is kotyogó, hanem az az amerikai típusú üvegtegélyes, amelybe felül beleteszed a papírszűrőt, utána két bö

adagolókupával az örleményt is belekevered az ügybe, vizet öntesz, ma már szemmértékre pontosan, megnyomsz egy világító gombot, tulajdonképpen egy piros fejű gépi pattanást, és a hörgésig vársz. Ezalatt beveszem a vérnyomati csillapításra, kiegyensúlyozásra fölöttébb alkalmas ajzó- és nyugtatószereket. Mióta egyszer a tavalyi évben gyógyszerimeimet elhagytam betorol, vásároltak hozzátartozóim, akik törődnek velem vagy megfeddnek, egy olyan hétrekeszes patikaszeremlékeztetőt, melyben a hét minden napjára külön-külön betesszük a rendelt napi szakaszt (egyházi nyelven szólva perikópát), azaz a három-ötféle labdacso (közismerőbb nevén a pirulát).

Eközben rádöbbenek, hogy amióta nem követem napi rendszerességgel a politika vonaglásait és meredeken ívelő tendenciáit (nem említettem, biztonsági okokból, az ívnek melyik szakaszánál tartunk éppen – felfelé vagy lefelé tartó ágán csüngünk?), nem tudom, milyen kormánya van hazánknak, ki a miniszterelnök és ki az oktatás-ügyér. Minap is vitába keveredtem valakivel, közeli hozzátartozóim előtt, ha termel még a bútorgyár, van valamilyen faipari létesítmény szeretett városunkban, és milyen gyárak, kombinátok, üzemek, kistüzek, műhelyek, szereldék és szövődékek kémé-

nye füstöl még. Ma tisztább a levegő, mint a tegnap volt, amikor dübörgött a szocialista nagyipar és gazdaság – legalábbis újságoldalakon?

A lapok, melyeket most olvasok, kilenc évtizeddel korábbiak. Tele vannak nyomorúsággal, munkanélküliséggel és segélybizottságokkal, a városban alig építkeznek, a mesteremberek visszaadják az iparendelvényüket, és Octavian Goga miniszterelnök-jelölt a szanatórium kényelmes fotelében ülve arról beszél magyarul az újságíróknak, hogy mostanában (1934-ben) a tekintélyelvű uralom híve, és lejárt a demokráciák kora, amikor a tömegek irányítják a vezetőket, ennek éppen fordítva kell lennie. (A költő kötelező tananyag. De már Ady is csalódott benne.)

Ettől eltekintve esőtlen, ködmentes éjszákakon továbbra sem látni városilag a csillagos eget, ahhoz a továbbiakban ki kell szállni a pusztaságba, vidékre autózni, fel kell tekinteni a magas égre, mint Doberdónál, vagy mint Tolsztojnál Andrej herceg a csatatéren, és akkor valamivel tisztábban látnak. (Néhány esttel korábban titokzatos fények csóválták magukat, villóztak az alacsony égbolton. Feleségem szerint bizonyára a sarki fény importváltozatát látnak, olcsóbb kivitelben.)

Végeredményben, köztünk szólva, nagy igény mutatkozik a társadalom néhány csoportjánál a tisztánlátásra, a többenél meg az a régi jó vakulás, vakítás hiányzik, ugyanis ma minden olyan tökéletesen, pimf, féloldalas. Akár ez a kis naplótöredék.

A fiatalok élettere

Valóban csak a szenny folyik a közösségi médiában?

Nagy-Bodó Szilárd

A közösségi média széles körű, rohamos térnyerését már senki nem vitatja. Bár az igazi elterjedése a Facebookkal kezdődött, korábban is voltak olyan online felületek, amelyek lehetővé tették, hogy az emberek az online térben kommunikáljanak egymással. Többek között ott volt a hi5, a magyar fejlesztésű Iwiw vagy a Yahoo Messenger. Ezek a felületek mostanra vagy megszűntek, vagy máshova költözött a felhasználói bázisuk. Ha megnézzük a közösségi média felületeit, azt tapasztaljuk, hogy ez az elvándorlás máshol is előfordul. Az egykor legnépszerűbbnek számító Facebook felhasználói mostanra a középkoriak és az idősek lettek, az Instagram is kezd kiöregedni. Helyüket a TikTok vagy a BeReal veszi át.

Az egyik oka annak, hogy ezekről a felületekről elköltöznek a fiatalok, az, hogy a szülők és nagyszülők is használják azokat, ezért úgy érzik, hogy esetleg lehetnek olyan fényképek, tartalmak, amelyeket nem biztos, hogy megmutatnának a családtagjaiknak vagy esetleg a tanáraiknak, akik szintén jelen vannak a Facebookon – vélekedett Szántó Kitti, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem audiovizuális kommunikáció, forgatókönyv-és reklámírási, média szakos hallgatója. Véleménye szerint az Instagram sem képes olyan szinten fenntartani a figyelmet, mint például a TikTok. Az Instagramon zömében képeket, rövid videókat lehet megtekinteni, de ezek száma korlátozottabb, mint a TikTokon, az algoritmus sem olyan pontos, azaz nem tudja olyan felhasználóra célzottan találni a tartalmakat. Az Instagramnál maradván, Kitti elmondta, hogy léteznek az úgynevezett történetek, amelyeket 24 órán keresztül lehet megtekinteni. Ez hasonló ahhoz, amit évekel korábban a Snapchat is kínált, azonban mára szinte teljesen „lakatlanná” vált, aminek a fő oka talán éppen az, hogy nem fordítottak elég figyelmet a fejlesztésekre, miközben az Instagram próbált megújulni. Viszont úgy fest, hogy ezek a fejlesztések sem voltak elegendőek.

Felmérések igazolják, hogy mára a legnépszerűbb közösségi médiás felület a Kínából származó TikTok. A platformra kezdetben csak nagyon rövid, 10 másodperc körüli videókat lehetett feltölteni, ezekben többnyire a tartalomgyártók tárogat valamilyen ismert zeneszáma. Ez abból is indult, hogy a TikTok jogelődje a Musically névre keresztelt alkalmazás volt, emlékezett vissza Kitti. Aztán idővel több és komolyabb tartalmak kerültek fel a felületre, amely abban is fejlődött, hogy

Szántó Kitti

hatékonyabban tudta ott tartani a felhasználókat azáltal, hogy célzott tartalmakat mutatott nekik. – A fiatalok körében kialakult egyfajta függőség, sokszor látom és tapasztalom is, hogy belépek a TikTokra, elkezdem nézni a videókat, és egy adott ponton azt mondom, jó, akkor még egy utolsó videó, viszont az úgynevezett utolsó videót még számos másik követi – mondta el kérdésünkre a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem hallgatója.

A közösségi média tehát függőséget okoz, ez mostanra már nem hit kérdése, hanem tény. A TikTok pedig „beismerő vallomást” tett, hiszen a felhasználói az alkalmazáson belül egynapi időkorlátot állíthatnak be maguknak, amelyet, ha elérnek, a felület nem engedi, hogy folytassák a görgetést. Természetesen ezt a funkciót ki lehet kapcsolni, de ezzel legalább a kínai vállalat el tudja mondani, hogy ő megpróbálta.

A TikTok mellett mindinkább törekszik felfelé a közösségi média képzeletbeli ranglétráján a BeReal, egy olyan – szintén Kínából származó – alkalmazás, amely révén a telefonunk elkezdett utasításokat adni nekünk, azaz megfordult a kocka. A felület lényege, hogy küld egy értesítést, hogy készítsünk képet, ami egyszerre készül a telefonunk előlapi és hátlapi kamerájával. Erre hivatalosan két percünk van. Az alkalmazás célja az volt, hogy ne beállított, „tökéletes” képet tegyünk közzé magunkról, hanem a valóságot, erre utal a neve is, BeReal, magyar fordítása: légy valódi. Semmi nem történik, ha később tesszük közzé a fényképet, egyszerűen a felület kiírja, hogy mennyit késtünk, és ezt a többi felhasználó is látni fogja. Kitti elmondta, a BeReal lehetőséget ad arra, hogy többször is elkészítsük a képet, tehát addig kísérletezhetünk, ameddig a végeredmény tetszeni nem fog ne-

künk. Viszont a többi felhasználó látni fogja, hogy hányszor készítettük el a képet, ebből pedig le tudják vonni a következtetést, hogy mennyire valódi, valóságghú a tartalom.

A közösségi média és az előbbieken említett felületek hatással vannak a hagyományos, mainstream médiára is, hiszen sokan ezekről a felületekről tájékozódnak, így pedig az állítható, hogy a fiatalok jelentős része a közösségi médiában olvassa el a híreket, és nem mindenki fordít időt és energiát arra, hogy utánanézzon: az az igazság vagy félrevezetés áldozata lett. Lehet a közösségi médiából informálódni, hiszen a hagyományos sajtóorgániumok közül is sokan közzéteszik itt a tartalmaik egy részét, ám, ha egy számunkra érdekes témát találunk, akkor nézzünk utána máshol is, vélekedett Szántó Kitti.

Nem bűn a közösségi média használata, sőt most már kijelenthetjük, hogy nehéz lenne nélküle boldogulni. Az az állítás, mely szerint csak a szenny folyik ezeken a felületeken, korántsem igaz. Meg lehet találni azokat a tartalomgyártókat, akik igényes videókat, képeket vagy szövegeket tesznek közzé. Szántó Kittinek a TikTokon több mint 30.000 követője van, az általa készített videók között pedig számos saját vers; a nyáron élő videók keretében esti meséket is felolvast. Továbbá az Instagramon létrehozott egy külön fiókot, ahol igényesen megszerkesztett képkeretezéssel teszi közzé a verseit. Más, igényesen kidolgozott tartalmakkal is lehet találkozni a közösségi média felületein, valamint ott vannak az úgynevezett kedvesnáló, amelyek egy részletet emelnek ki egy-egy

hosszabb tartalomból. Ezek felkelthetik egyes felhasználók érdeklődését, akik azután felkeresik és megtekintik az eredeti, teljes tartalmat.

A felhasználók, egyszerű TikTok-nézők talán bele sem gondolnak abba, hogy mennyi időbe telik egy-egy igényes videó elkészítése. Kitti elmondása szerint egy verses videónak többször is neki kell futni, mire úgy áll össze, ahogy elképzelte. Amit a tartalomgyártó akár órák alatt rak össze, abból a fogyasztó mindössze pár másodpercet lát. És vannak, akik nem értékelik a mások munkáját: érkeznek a rosszindulatú kommentek. A hozzászólások között fellelhetők azok, amelyek szántsándékkal azért íródtak, hogy fájdalmat okozzanak. Vannak olyan kritikák is, amelyekből tanulni lehet, és vannak bátorító, kedves hozzászólások. Utóbbiakból rengeteg erőt lehet meríteni a folytatáshoz, nyomtatékosította mosolyogva Kitti.

A pozitív részek ellenére is számos olyan szülő van, aki fél a közösségi médiától és a benne rejlő veszélyektől. Évekkel korábban terjedt a Kék Bálna nevű kihívás, ami több fiatal életét követelte Romániában is. Mostanra valamelyest biztonságosabbá vált a közösségi média; most is vannak kihívások, de ezek veszélytelenek, többnyire zenés-táncos trendek terjednek mostanában, mutatott rá Kitti. Ettől függetlenül oda kell figyelni, hogy mikor adunk a gyermekek kezébe olyan eszközt, amely révén hozzáférhet a közösségi médiához, hiszen vannak olyan tartalmak, amelyek nem ajánlatosak egy adott korban. Ezzel együtt a határ egyre lejjebb kerül, mind több fiatal van jelen ezeken a felületeken.

Közösségi médiás felületek, illusztráció

Forrás: marketingastro.com

RMDSZ: 426 kilométer bicikliutat építünk

Öt erdélyi megyében épülnek bicikliutak töltéseken és gátakon – nagy részük Székelyföldön és a Partiumban. Cseke Attila és Tanczos Barna RMDSZ-es miniszterek most 426 km megépítésére írták alá a finanszírozási szerződéseket.

„A fejlesztési minisztérium a helyreállítási alaphól (PNRR) biztosítja a szükséges 206 millió lejes finanszírozást a beruházásokra. Összesen 247,5 millió eurót biztosítunk 3.000 kilométer bicikliút-hálózat megépítésére azért, hogy a turisztikai látványosságokat elérhetővé tegyük, Románia csatlakozzon az európai nagy bicikliút-hálózathoz, és a családoknak nyújtsunk lehetőséget a kerékpáros, környezetbarát kikapcsolódásra” – nyilatkozta Cseke Attila azt követően, hogy a miniszterek aláírták a hét finanszírozási szerződést Bukarestben.

Tanczos Barna környezetvédelmi, vízügyi és erdészeti miniszter kiemelte: a kerékpározás a turizmus egyik legfenntarthatóbb módja, éppen ezért a szaktárca kiemelt figyelmet fordít ezekre a beruházásokra, amelyeket a Környezetvédelmi Alap pályázataival egészít ki.

„A töltéseken épülő kerékpárutak jelentős része Székelyföldön és a Partiumban épülhet meg, amely komoly turisztikai vonzerőt hozhat a térségeknek, de árvízvédelmi

szempontból is fontos beruházás. A töltéseket már teleggönyveztük, így már ebben az évben kiírjuk a közbeszerzést a kerékpárutak megépítésére. Emellett az önkormányzatoknak is támogatást nyújtunk arra, hogy a töltéseken kialakított turisztikai utakat összekössék a saját úthálózatukkal. Így a helyreállítási alaphól épülő 3000 kilométer kerékpárút közel 900 kilométer helyi kerékpárút-hálózattal egészülhet ki. Ezekkel a beruházásokkal Románia felkerülhet az európai kerékpárostérképre” – hangsúlyozta a tárcavezető.

A bicikliutak öt erdélyi megyében (Arad, Bihar, Hargita, Maros, Szatmár) és Dolj megyében épülnek. A kerékpárutak megépítésére a környezetvédelmi minisztérium

az alárendeltségében lévő hatóságok által pályázott. Olyan gátakon, töltéseken épülhet bicikliút, amelyek a román állam köztulajdonában vannak.

Az aláírt szerződések értelmében Arad megyében 29,08 km, Bihar megyében 180,2 km, Dolj megyében 25,30 km, Hargita megyében 45,05 km, Maros megyében 34 km, Szatmár megyében 4,09 km, Temes megyében 108,37 km bicikliút épül. A turisztikai kerékpárút-hálózat fennmaradó részére a megye önkormányzatok pályáztak, a fejlesztési minisztérium véglegesítette a pályázatok elbírálását, és a következő időszakban alárja a finanszírozási szerződéseket. (RMDSZ-tájékoztató)

Fotó: az RMDSZ weboldala

Haszonjarművek bejegyzése

Módosítanak a közlekedési jogszabályt

A közlekedési jogszabály módosítására készül az országos törvényhozó testület, a tervezet szerint a polgármesteri hivatalok nyilvántartásában levő mezőgazdasági gépeket, mopedeket és daruskocsikat egy olyan különleges egységes elektronikus jegyzékbe (registru unic) is be kell majd vezetni, amelyhez hozzáférhet a rendőrség is. A jogszabály-módosító javaslatot a Belügyminisztérium terjesztette elő, és az eljárásnak megfelelően a napokban közvitára bocsátotta.

A minisztérium indoklása szerint egy ilyen jegyzék létrehozásának gyakorlati haszna van, ugyanis, amennyiben egy ilyen járművel balesetet okoztak, a polgármesteri hivatalokkal történő hosszas levelezés alapján sikerült beazonosítani a tulajdonost. Az országban mintegy 3000 polgármesteri hivatal van, amelyek működtetnek ilyen haszonjarműveket. Erre vonatkozóan egy egységes formanyomtatványt bocsátanak ki, amelyet elektronikus formátumban kell kitölteni a gépkocsi-lajstromozási hivataloknál. A traktorokat továbbra is a polgármesteri hivataloknál

kell bejegyezni. Továbbá a nemzetközi jogosítvánnyal rendelkező tulajdonosokat is érinti a módosító javaslat. Jelenleg ezt az okiratot a Román Autóklub bocsátja ki, ezt a jogot elvennék a klubtól, és átruháznák a jogosítványt kibocsátó hivatalokra. Tisztázni kell a bírósági döntés által felfüggesztett jogosítványok helyzetét is. Amikor jogosítvánnyal rendelkező személyt ítélnék el, akkor büntetése végrehajtását követően évekbe telik, ameddig visszkapja dokumentumát, míg abban az esetben, ha valaki jogosítvány nélkül vezet, és ezért elítélik, akkor az érintett büntetésének letöltését követően azonnal kaphat jogosítványt. A módosító javaslat szerint az előző esetben automatikusan visszaadnák a jogosítványt, jogi rehabilitációs eljárás nélkül.

A jogszabály-módosítás egyhamar nem lesz jogerős, ugyanis a törvényes eljárás alapján a szaktárca által benyújtott javaslatot mindkét háznak meg kell vitatnia, majd a közlekedési jogszabály módosított, végleges változatát az államelnöknek is láttamoznia kell, és csak a Hivatalos Közlönyben való közlés után lép érvénybe. Ez a folyamat több mint egy fél évet is eltarthat. (vajda)

2022 első kilenc hónapjában 3249-en szenvedtek munkabalesetet, 79-en meghaltak

Tavaly januártól szeptemberig 3249 személy sérült meg munkavégzés közben Romániában, 527-tel kevesebben, mint 2021 első kilenc hónapjában – derül ki a munkaügyi minisztérium szerdán közzétett adataiból.

A múlt év első kilenc hónapjában munkabalesetet szenvedett személyek közül 79-en életüket veszítették; egy évvel korábban ugyanebben a periódusban 150-en haltak meg munkabalesetben.

Az elemzett időszakban kilenc csoportos munkahelyi baleset történt, ezekben 35-en voltak érintettek, hét személy életét veszítette.

Tavaly januártól szeptemberig a kiskereskedelem-ben történt a legtöbb munkabaleset, összesen 317, ez tette ki az összes munkahelyi baleset 9,8 százalékát. Ezután az építőipar (191 munkabaleset, 5,9 százalék), valamint a szárazföldi és csővezetékes szállítás (176 munkabaleset, 5,4 százalék) következik a sorban.

A legtöbb halálos kimenetelű munkabaleset a magasépítés (15 eset), a mélyépítés (11), az erdőgazdál-

kodás és fakitermelés (7), valamint a szárazföldi és csővezetékes szállítás (6) terén történt.

A legtöbben (757-en) Bukarestben sérültek meg munkavégzés közben, ők tették ki az országszerte munkabalesetet szenvedett személyek 23,3 százalékát, utána Brassó megye (170 személy, 5,2 százalék), Temes megye (145 személy, 4,5 százalék) és Konstancia megye (132 személy, 4,1 százalék) következik.

A legtöbb halálos áldozatot Iași megyében követelték a munkabalesetek, itt kilencen veszítették életüket ily módon, az összes halálos áldozat 11,4 százalékát téve ki. Argeș megyében 8 személy, Suceava megyében 6 személy halt meg munkabalesetben.

A munkaügyi minisztérium statisztikáiból az is kiderül, hogy az üzemi balesetet szenvedett személyek 28,4 százaléka 50 és 60 év közötti volt, továbbá 2430-an (74,8 százalék) legtöbb öt éve dolgoztak az adott munkahelyen, 398 személy (12,2 százalék) esetében pedig 5 évtől 10 évig terjedt ez az időszak. (Agerpres)

Internetes csalókra figyelmeztetnek

Az Országos Kiberbiztonsági Igazgatóság (DNSC) figyelmezteti a lakosságot, hogy ebben az időszakban villámpostán vagy telefonos üzenetben kaphatnak olyan értesítéseket, amelyeket internetes csalók az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) nevében küldenek. Ezeket a leveleket nem szabad megnyitni, a feladók ugyanis így próbálnak a címzett személyes adataihoz hozzáférni. Hamis üzenetek a rendőrség, illetve más hatóságok nevében is érkezhettek. Egy intézményről kizárólag annak hivatalos oldalán ajánlott tájékozódni az e-mailben kapott linkek helyett – áll a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség közleményében.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAGÁNCÉG KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megbékélve tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, após, nagytata, testvér, rokon és jó barát, a kombinát dolgozója,

ZSIGMOND LÁSZLÓ

életének 76. évében, házasságának 51. évében, 2023. január 24-én, hosszas, de bátorsággal és türelemmel viselt szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése 2023. január 26-án 14 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18331)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18316-l)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0766-874-452. (18346)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0766-874-199, Marius. (18345)

VÁLLALJUK bármilyen tető készítését, szigetelést polisztrénnel, meszelést, járólapterakást. Tel. 0746-628-817. (18471-l)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Szomorúan értesültem régi jó barátom, volt osztály- és padtársam, **ZSIGMOND LÁSZLÓ** elhunytáról. Isten nyugtassa békében! Őszinte részvétem a gyászoló családnak. Zrínyi Gábor. (sz.-l)

Fájdalommal emlékezünk január 26-án

id. **ALEXA PÉTERRE**

halálának 2. évfordulóján.

Két év telt el, hogy nem vagy velünk, de a szívünkben továbbra is ott vagy. Nem tudunk feledni, nehéz elhinni, hogy nem vagy közöttünk.

Szeretetünk soha nem hal meg. Csak szeretettel tudunk rád gondolni.

Emlékezik felesége, fia, menyee. Nyugodj békében, drága **PÉTER!** (17851-l)

Fájó szívvel emlékezünk a szerető feleségre és édesanyára, **DÁVID ANNÁRA,**

akinek szerető szíve ma hat éve utolsót dobant.

Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét örök életre szívünkbe zárjuk.

Szerettei: férje és lánya családjával. (18504)

Válasszon aktuális
ajánlataink közül!

**-15% kedvezmény
szemüveglencsére**

VAGY

**-15% kedvezmény
szemüvegkeretekre**

www.doraoptics.ro

SZÁSZRÉGEN

(Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7.
0735 786 853

MAROSVÁSÁRHELY

(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

TORDA

Str. Mihai Viteazu, Nr. 2.
0729 069 548

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu Nr. 40.
0770 810 855

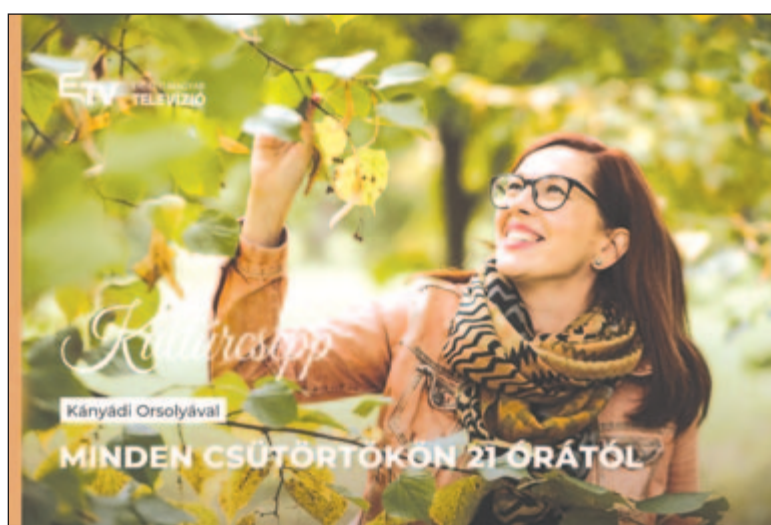
MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel januárra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családvorostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

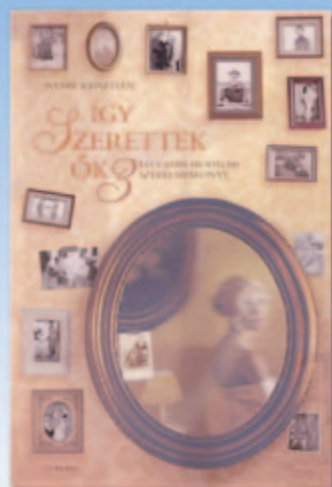

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Fogorvosi rendelő - 0265/230-575
- Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
- járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
- 0729-024-380
- Labor - 0751-114-307
- e-mail: marmed@armed.ro,
www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
- 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
- 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800
 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellekek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok
énekelnek

Dr. Máté Gábor
és Máté Dániel

**NORMÁLIS
VAGY**

Trauma, betegség
és gyógyulás
mérgező világunkban

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

**Marosvásárhely
Preda u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060